

ÅRSREDOVISNING 2024

HOFORS KOMMUN

Innehållsförteckning

1 Inledning	2
1.1 Kommunstyrelsens ordförande har ordet	2
1.2 Året i korthet	3
2 Förvaltningsberättelse	4
2.1 Översikt över verksamhetens utveckling	4
2.2 Den kommunala koncernen	5
2.3 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	8
2.4 Händelser av väsentlig betydelse	11
2.5 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	12
2.6 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	14
2.7 Balanskravsresultat	23
2.8 Väsentliga personalförhållanden	26
2.9 Förväntad utveckling	30
3 Finansiella rapporter	31
3.1 Resultaträkning	31
3.2 Balansräkning	32
3.3 Kassaflödesanalys	33
4 Noter	33
5 Driftredovisning	47
6 Investeringsredovisning	50
7 Ordlista	52
8 Bilagor	54

1 Inledning

1.1 Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Ja, så har det gått ett år igen. Och i skrivande stund har USA installerat sin nya president. Republikanen Donald Trump blir den 47:e presidenten och vann valet med bred majoritet. Inte kunde då jag tänka mig att han skulle vinna så stort, en så kallade "Trifecta", en trippelseger som ger majoritet i kongressens båda kammare. Något som (tyvärr) förenklar många av de förändringar han och republikanerna vill genomföra. Och i öst fortsätter Rysslands angrepp på Ukraina i oförminskad styrka. Trots världssamfundets gemensamma kraft att hjälpa och försöka avstyra fortsätter kriget och där civila och då framför allt kvinnor, barn och äldre lider mest. Tänker på vad statsminister Ulf Kristersson sa i Sälen på folk och försvar, "*Sverige är inte i krig, men det råder heller inte fred*", detta är ju inte "bara" ett krig i öst utan påverkar oss speciellt i Sverige och Finland med tanke på att vi nu också nu är en del av NATO. På ett uttalat sätt ifrån Ryssland har vi nu en annan hotbild på oss, det styrker väl bara de förmodade sabotagen på viktig infrastruktur i Östersjö. Vi jobbar vidare med att förstärka civilförsvaret i kommun på olika sätt. Ovanligt, tråkigt, men helt nödvändigt. Och i mellanöstern är det också fullt krig, trots utlovade fredsförhandlingar mellan Israel och Hamas så är dödstalen höga och ännu fler skadade och hemlösa. Globalt är det väldigt oroligt.

Nationellt sjunker boendekostnaderna, men matpriserna är fortsatt höga. Industriproduktionen spås öka något i prognoserna vilket vi får hoppas slå in. Vi får väl se vad de eventuella Trump-tullarna ställer till. Ovako brottas fortfarande med tunna orderböcker så vi får hoppas att det också vänder i faktiska affärer.

Lokalt vill jag börja på den politiska arenan och tala om att vi har ett nytt styre i Hofors kommun. Vi hälsar med glädje in Kristdemokraterna som kommer att bidra till majoriteten tillsammans med Vänsterpartiet, Liberalerna och Socialdemokraterna. Det känns jättebra att jobba framåt med tillit och trygghet i ambitionen att göra Hofors bättre. Vi har många viktiga beslut framåt gällande samhällsutveckling, öka tryggheten och jobba ekonomiskt och långsiktigt.

Översiktsplanen (ÖP) är nu antagen och beslutad, ett jättejobb som gjorts under flera år och kommer att vara ett viktigt dokument framåt för att utforma samhället, kunna bidra till etableringar samt utveckla boenden som en del i Hofors samhällsbygge. Vi måste dock jobba vidare med detaljplaner för att få allt på plats och här avsätter vi medel i kommande budget för att kunna förverkliga detta.

Det jobbas parallellt med flera strategiska dokument, en ny strategi som ska ersätta Framtidsstrategin tas fram, vi återupptar jobbet ifrån tidigare med riktlinjer för bostadsförsörjning det är några exempel på dokument som ska arbetas fram i närtid.

Vi har också antagit en ny budgetmodell, som kallas prislappsmodellen. Den kommer att öka transparensen och utgå ifrån genomsnittskostnaden i Sverige med tillägg utifrån Hofors förutsättningar och struktur.

Glädjande är att byggnationen av nya äldreboendet kommit igång och att huskroppen växer fram enligt plan. Både Centralgatan 13 och Torsåkers nya trygghetsboenden är klara och invigda för att kunna erbjuda bra boendeformer för våra äldre.

Avslutningsvis vill jag TACKA alla medarbetare som gör ett bra jobb i verksamheterna.

Jag vill också tacka alla våra ideella krafter som berikar vårt samhälle och till näringslivet, både lokalt, nationellt och internationellt vilket är navet i ett fungerande samhälle. Så handla lokalt.

Tomas Isaksson (S) Kommunstyrelsens ordförande

1.2 Året i korthet

2024 har varit ett utmanande år för Hofors kommun, inte minst ekonomiskt. Den höga inflationen har drabbat kommunen hårt.

- Årets ekonomiska resultat för kommunen är -54 mnkr
- Resultatet innehåller jämförelsestörande post om cirka 13 mnkr avseende saneringskostnader i samband med uppförandet av nytt äldreboende
- Kommunens soliditet sjunker till följd av årets resultat och balansomslutningen ökar till följd av lånefinansierad investering i nytt äldreboende
- Befolkningen i kommunen minskar till 9 330 i december 2024
- Hofors kommuns översiktsplan 2040 har antagits i kommunfullmäktige i april 2024 och vunnit laga kraft i maj 2024
- Under hösten 2024 har ett effektiviseringsarbete, i syfte att säkerställa långsiktig ekonomisk hållbarhet, initierats

2 Förvaltningsberättelse

2.1 Översikt över verksamhetens utveckling

Kommunen

	2024	2023	2022	2021	2020
Befolkning	9 281	9 374	9 470	9 578	9 570
Varav 0 år	66	70	73	86	86
Varav 1-5 år	431	450	467	499	510
Varav 6-15 år	993	1 011	1 031	1 052	1 018
Varav 16-19 år	395	404	391	361	374
Varav 20-65 år	4 952	4 993	5 099	5 205	5 197
Varav 66-79 år	1 742	1 767	1 747	1 743	1 754
Varav 80 år och äldre	702	679	662	632	631
Personalförhållanden					
Antal anställda, tillsvidare	853	860	897	908	890
Personalkostnader, mnkr	576,6	551,8	522,0	550,7	509,6
Ekonomiska måttetal					
Skattesats, kr	34,37	34,37	34,37	34,37	34,37
Varav kommunen, kr	22,86	22,86	22,86	22,86	22,86
Nämndernas budgetavvikelse, mnkr	-47,8	-35,3	-24,4	-36,9	0,7
Kommunstyrelse	-17,1	-17,3	-11,7	-11,5	-2,8
Barn- och utbildningsnämnd	-11,6	-3,6	3,1	-11,5	2,8
Socialnämnd	-34,7	-14,4	-15,2	-13,9	0,7
Soliditet					
Soliditet inkl. pensionsförpliktelser, %	-6,7	5,3	8,4	1,4	-0,8
Soliditet exkl. pensionsförpliktelser, %	18,6	37,2	40	37,4	39,9

Tabell 1. Helårsdata 2020-2024. 2024 avser befolkning i november månad.

Definition nyckeltal

Soliditet är ett finansiellt nyckeltal som visar hur stor andel av företagets totala tillgångar som finansierats med hjälp av eget kapital. Soliditeten anger företagets stabilitet eller förmåga att motstå förluster och överleva på längre sikt. Soliditet är ett av flera nyckeltal som tillsammans kan användas för att avgöra långsiktig ekonomisk ställning.

Befolkningsutveckling

Befolkningen minskar över perioden, sedan 2021 har befolkningen minskat i ungefär lika stor (-1%) utsträckning varje år. Under 2024 såg utvecklingen långt in under året att vara något avstannande (prognostiserad förändring var -0,5%) men officiell statistik vid årets slut visar att den negativa trenden håller i sig.

Personalförhållanden

Hofors kommun är en arbetsgivare med personalintensiva verksamheter där personalen har skiftande yrkesroller och arbetsuppgifter. Demografin innebär att allt färre i arbetsför ålder ska försörja allt fler. För att möta kompetensutmaningen är det viktigt med ett förändringsbenäget synsätt och ett kvalitetsmedvetande hos kommunens personal, vilket ställer krav på såväl arbetsmiljö, rekrytering och utbildningsmöjligheter. Antalet tillsvidareanställda sjunker över jämförelseperioden.

Ekonomiska mätetal och soliditet

Skattesatsen är oförändrad över jämförelseperioden.

Nämnderna redovisar en negativ budgetavvikelse vilket får stor inverkan på årets resultat och därigenom på sjunkande soliditet. Därutöver ökar balansomslutningen genom kommunens investeringar, särskilt nybyggnation av äldreboende, vilket ytterligare sänker soliditeten då äldreboendet finansieras genom belåning. Inkluderat ansvarsförbindelsen (pensionsskuld utanför balansräkningen) så är soliditeten negativ.

2.2 Den kommunala koncernen

Kommunens högsta beslutande organ är Kommunfullmäktige. Fullmäktiges ledamöter väljs av medborgarna i kommunalvalet som sker samtidigt med riksdags- och landstingsvalen vart 4:e år. Platserna i kommunfullmäktige, mandat, fördelas proportionellt efter antalet röster som varje politiskt parti får i kommunalvalet.

Kommunfullmäktige utser ledamöter och ersättare i kommunens nämnder, styrelser och bolagsstyrelser samt revisorer och revisionsersättare. Kommunfullmäktige utfärdar policyer, reglementen, delegationsordning och ägardirektiv som ska styra kommun och koncern.

Kommunstyrelsen bereder de ärenden som ska avgöras av kommunfullmäktige. Besluten ska därefter verkställas av kommunens nämnder och styrelser.

Den politiska organisationen i Hofors består av tre egna nämnder, kommunstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden samt socialnämnden. Kommunen ingår i flertalet gemensamma nämnder där man samarbetar med närliggande kommuner samt region Gävleborg.

Enligt kommunallagen ska det i en kommun finnas kommunfullmäktige, kommunstyrelse, revisorer, valnämnd, myndighetsnämnd samt överförmyndare. Därutöver får kommunen välja hur verksamheten ska organiseras.

Organisationen i Hofors kommun bygger på en tydlig rollfördelning mellan politiker och verksamheter. Nämnderna har budgetansvar inom sitt verksamhetsområde och får tjänstemannastöd av respektive verksamhet.

Mandatfördelning i kommunfullmäktige mellan 2023-2026

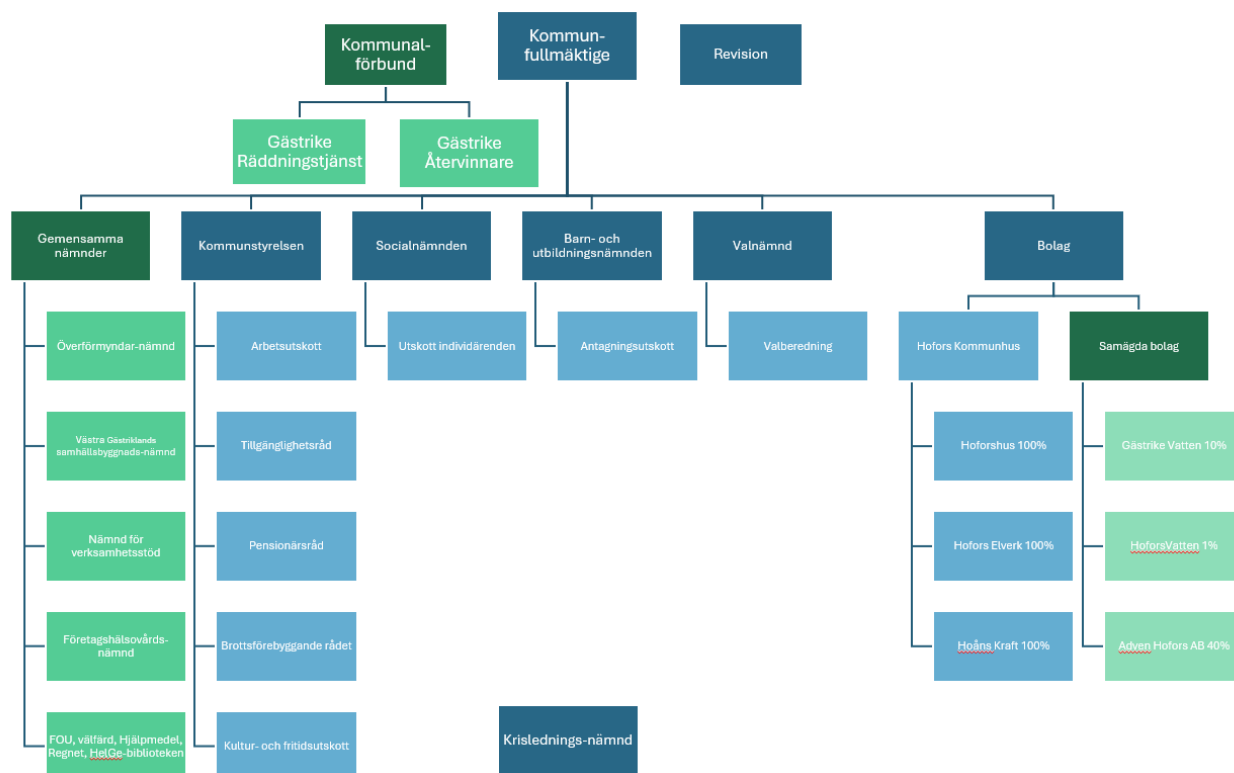
Parti	Mandat
Arbetspartiet - Socialdemokraterna	10
Sverigedemokraterna	5
Moderaterna	4
Hoforspartiet	4
Vänsterpartiet	3
Liberalerna	2
Centerpartiet	2
Kristdemokraterna	1
Summa	31

Nämnder, ordförande och ansvarig tjänsteman

Nämnd	Ordförande	Ansvarig tjänsteman
Kommunfullmäktige	Mari Rasjö	Annelie Johansson
Kommunstyrelsen	Tomas Isaksson	Annelie Johansson
Barn- och utbildningsnämnden	Linda-Marie Antilla	Anna Samuelsson
Socialnämnden	Tomas Fröjd	Cissi Hedwall

Bolag	Styrelseordförande	Verkställande direktör
Hoforshus	Kenneth Axling	Christian Rickardsson
Hoåns kraft	Alexander Eidhagen	Christian Rickardsson
Hofors elverk	Jakob Staland	Christian Rickardsson
Adven Hofors	Anders Ericsson	Erik Gynt
Hofors vatten	Torbjörn Jansson	Lena Blad

I tabellen ovan framgår de bolag som kommunen genom Kommunhus AB har antingen helägarskap/full bestämmanderätt (Hoforshus, Hoåns kraft, Hofors Elverk, Hofors Vatten) samt betydande delägarskap (Adven AB, där kommunen äger 40% av bolaget). Koncernstrukturen framgår i schematisk bild nedan.

Kommunens bolagsintressen

Hofors kommun är hel- och delägare samt har intressen i ett flertal bolag som organiseras både inom och utom kommunens koncern.

Genom Hofors kommunhus AB äger Hofors kommun Hoforshus AB, Hofors Elverk AB samt Hoåns kraft AB till 100%. Dessa bolag är organ för kommunens verksamhet och underordnade Hofors kommun. Bolagen står i sin verksamhet under kommunstyrelsens uppsikt och har att följa av kommunfullmäktige och av kommunstyrelsen utfärdade direktiv. Bolagens verksamhet regleras genom bolagsordning, ägardirektiv, av fullmäktige utfärdade särskilda direktiv och policys samt förekommande avtal mellan kommunen och bolagen.

Syftet med verksamheten i bolaget Hofors kommunhus AB är att samordna verksamheter inom koncernen för att de totala resurserna ska nyttjas effektivt.

Syftet med verksamheten i Hoforshus AB är att:

- Tillhandahålla bostäder för livets alla skeden och ändamålsenliga lokaler för näringsliv och kommunal verksamhet
- Utforma nya lokaler som stödjer flexibelt användningsområde och som främjar god miljö
- Vara kommunens instrument för god social bostadspolitik, inklusive vara ansvarstagande för hyresmarknaden för bostäder i Hofors kommun (geografiskt)
- Vara resurs för utveckling av näringslivet i kommunen i nära samarbete med kommunens näringslivsorganisation
- Arbeta för miljömässigt uthållig förvaltning av bostäder, lokaler, anläggningar och mark

Syftet med verksamheten i Hofors Elverk AB är att vara kommunens instrument för att göra elkraften tillgänglig genom att erbjuda överföring av elektricitet i eget elnät. Bolaget ska också tillhandahålla nät för överföring av fiberoptiska- och elektroniska signaler (*bredband*). Under 2024 har Kommunfullmäktige fattat beslut om samgående mellan Hofors Elverk AB med Gävle Energi för att i förlängningen fusionera bolagen där Hofors kommun, genom Hofors kommunhus AB, kommer att äga 10% av fusionerat bolag. Nya ägarförhållanden förväntas färdigställas under våren 2025.

Syftet med verksamheten i Hoåns kraft AB är att genom ägande och deläggande i enheter, som producerar elektrisk energi, vara en liten producent för förnyelsebar energi.

Adven AB samägs av kommunen (40%) och Adven Sverige AB (60%). Bolaget regleras genom aktieägaravtal och bolagsordning. Aktieägaravtalet ställer bland annat krav på avkastning, soliditet och kassalikviditet för bolaget. Under 2024 har bolaget uppnått krav på soliditet (> 40%) och kassalikviditet (>100%) men når inte målet för rörelsemarginalen, utfall 29%. Målet för rörelsemarginalen är dock ställt som genomsnittligt mål om >30% över en femårsperiod, vilket uppnås.

Utöver helägda och betydande delägda bolag ovan har Hofors kommun ägarintresse i nedanstående organisationer.

- Adda AB, ett företag inom SKR som erbjuder tjänster och produkter inom hållbar försörjning, digitalisering och kompetensutveckling. Hofors kommun äger 27 av 216 000 aktier. Resterande del ägs av Sveriges kommuner och regioner (211 169 aktier) samt övriga kommuner (resterande aktier).
- Inera AB, ett digitaliseringsbolag inom SKR som på uppdrag av kommuner och regioner bidrar till välfärdens utveckling. Hofors kommun äger fem av 3 150 aktier. Fördelningen av aktier mellan ägarna i Inera AB är: SKR Företag AB ca 51%, regioner ca 3%, kommuner ca 46%.
- Norrskan AB. Syftet med bolaget är att leverera IT-transporttjänster inom Gävleborg. Bolaget samägs med kommuner och region inom Gästrikland och Hälsingland samt ett antal energi och telekombolag i det området. Hofors kommuns ägarandel är 0,97%.

2.3 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Omvärldsanalys

Omvärlden har de senaste åren präglats av osäkerhet och orolighet. Det gäller till exempel pandemiåren, Rysslands anfallskrig mot Ukraina samt oroligheter i mellanöstern. De två förstnämnda har haft särskild påverkan på kommunsektorns verksamhet och ekonomi med påfrestningar och påverkan på möjligheter att genomföra verksamheten och därefter genom en inflationsutveckling som accelererat utvecklingen av verksamhetens nettokostnader.

Den makroekonomiska utvecklingen de senaste åren har lett till att år 2024 är andra året i rad då kommunsektorn påverkas av reallt urholkade skatteintäkter. 2024 ökar skatteunderlaget långsammare än normalt samtidigt som sektorn fortsätter påverkas av höga kostnadsökningar främst från pensionskostnaderna. Det sammantagna resultatet i kommunsektorn beräknas av SKR bli både stort och negativt 2024. Även om kommunerna som helhet hade överskott år 2023 så hade 69 kommuner underskott. Det finns ett samband mellan kommunstorlek och resultat där många kommuner med färre än 10 000 invånare hade underskott medan endast ett fåtal större kommuner hade underskott. Ingen kommun med fler än 40 000 invånare har haft underskott fler än två av de senaste tio åren. De senaste åren har det också varit vanligare att kommuner med högre skattesats haft negativa resultat. Utjämningskommittén presenterade i juli 2024 utredningen Nätt och jämnt - Likvärdighet och effektivitet i kommunsektorn (SOU 2024:50). Kommitténs uppdrag har varit att göra en bred översyn av systemet för kommunalekonomisk utjämning och LSS-utjämningen samt vid behov föreslå förändringar. Hofors kommun kommer under sensommaren att lämna remissvar på utredningens betänkande.

I år dämpas inflationen i flertalet av världens ekonomier och stabiliseras nära inflationsmålen, vilket får flera centralbanker att sänka styrräntorna. Under 2024 har Sveriges riksbank sänkt styrräntan i flera steg och om inflationsutsikterna står sig kan räntan sänkas ytterligare under hösten 2024. Lägre inflation och ränta gynnar tillväxten vilket kan få positiv påverkan på både skatteintäkter och kostnader inom kommunal sektor. Det gäller särskilt pensionskostnaderna som de senaste åren varit historiskt höga just på grund av inflationen och dess effekt på värdesäkring av pensioner. Konjunkturinstitutet (KI) beskriver ekonomin i termer av lågkonjunktur under andra kvartalet 2024, enligt SCB:s BNP-indikator stod BNP still under det andra kvartalet 2024, för att under hösten visa en svag ökning. Lägre inflation och återhämtande reallöner bidrar enligt KI emellertid till ökad framtidsoptimism. Konjunkturen bedöms börja återhämta sig och arbetslösheten förväntas vända nedåt. Lågkonjunkturen på arbetsmarknaden förväntas dock bestå in på 2025 och arbetslösheten uppgår då i genomsnitt till 8,2 procent. Osäkerheten om styrkan i den förväntade återhämtningen är stor, inte minst med tanke på att den till stor del vilar på att hushållens och företagens optimistiska förväntningar realiseras. Därutöver syns indikationer på att inflation och ränta återigen kan röra sig i negativ riktning.

Lägre inflation och ränteläge bidrar till ljusningar för kommunal sektor. SKR bedömer att det gör att efterfrågan gynnas, men att stimulansen blir liten jämfört med föregående års åtstramningar. De högre prisnivåerna ligger kvar och det tar tid innan räntesänkningarna ger full effekt i ekonomin. Därtill kommer betydande investeringsbehov för sektorn, både avseende åldrande infrastruktur men också utvecklings- och omställningsbehov. Stigande reallöner (och marknadens förväntningar i nästkommande lönerörelse) kan verka för att stärka skatteunderlaget - samtidigt som det reala skatteunderlaget riskerar att påverkas i omvänd riktning. Därtill råder alltså lågkonjunktur på arbetsmarknaden. Sverige har samtidigt fortsatt starka offentliga finanser. Den konsoliderade bruttoskulden (Maastrichtskulden) förväntas visserligen öka något (33,9% 2024), men den förblir lägre än skuldankaret på 35% av BNP.

Sammantaget syns förbättringar i makroekonomisk utveckling jämfört med de senaste åren men osäkerhet och ekonomisk utmaning för kommunal sektor kvarstår. Även om resultaten i sektorn kommer att stärkas från och med 2025 förväntas låneskulden öka på grund av stora investeringsbehov. En lägre befolkningstillväxt, där antalet barn och unga minskar rejält, förväntas också att sätta sin prägel på sektorn.

Befolkningsutveckling

De förväntade befolkningsförändringarna i landet de kommande tio åren förväntas få stora effekter. Många kommuner är vana vid att befolkningen ökar, men redan under pandemin märktes en svagare befolkningsutveckling, som många räknade med var tillfällig. Jämfört med den befolkningsframskrivning som SCB gjorde 2023 är befolkningstillväxten i årets prognos mer än halverad de närmaste tio åren. Vid 2023 års slut visade det sig att fertiliteten blev den lägsta sedan den började mätas i Sverige 1749. Det, kombinerat med relativt låg invandring och att Skatteverket rensat i sina register gjorde att 193 av Sveriges kommuner minskade sitt invånarantal 2023. Antalet barn och unga beräknas minska med 200 000 fram till 2033. Det innebär svagare utveckling av skatteintäkter samt mindre behov av bland annat förskola, skola och barnomsorg. Sammansättningen i demografin förändras då antalet personer över 80 år istället ökar. Förändringen innebär att resurser inom välfärden i Sverige behöver ställas om från verksamheter riktade mot de yngre till verksamheter riktade mot äldre.

I Hofors kommun märks redan nu den utveckling som beskrivs i prognosen för hela landet. Befolkningen minskar med cirka 1% per år sedan 2021. Under 2024 prognostiserade den relativa befolkningsförändringen något lägre (-0,5%) men utfallet för året visade sig vara en ihållande trend. Under 2024 minskar de flesta åldersgrupper. Unga (0-19 år) minskar med 2,6 %, personer i arbetsför ålder (20-65 år) minskar med 0,8 % och personer som är 80 år eller äldre ökar med 3,4%.

Befolkningen i kommunen i december 2024 var 9 281 personer (jämfört 9 374, årsredovisning 2023). Under året föddes 64 barn och 140 personer avled vilket innebär ett negativt födelsenetto om 76 personer, en förändring som är cirka 70% högre jämfört med födelsenetto föregående år. Samtidigt är inflyttningen något lägre än utflyttningen, 429 inflyttande och 443 utflyttande ger ett negativt flyttandenetto om 14 personer.

Näringsliv

Hofors kommun har som mål att arbeta med att skapa förutsättningar för att stärka och bredda de företag som finns i kommunen så att de har möjlighet att expandera. Kommunen ska även verka för att underlätta till nyetableringar på orten.

Fokusområden i kommunens Framtidsstrategi 2026 är Stålet i framtiden, miljö och energi, e- handel, gröna näringar och besöksnäring.

Entré Hofors, som är en ekonomisk förening, ansvarar för näringslivsfrågor för kommunens räkning, i samverkan med företag på orten. Föreningen arbetar, bland mycket annat, för att skapa nya jobb kring gröna näringar och bidra med att höja självförsörjningsgraden i kommunen.

I Böle industriområde förbereds för nya företagsetableringar eller utökningar av befintliga företag. Planarbetet kring E16 väst står i dagsläget still.

Mellan 2014–2018 hade Hofors länets bästa företagsklimat. Därefter har man tappat flertalet placeringar i Svenskt Näringslivs ranking. Under 2022 pekade kurvan uppåt igen, men när resultatet för 2023 presenterades i slutet av september gick kurvan nedåt igen. Även 2024 tappade kommunen placeringar i undersökningen och placerade sig på plats 229 av 290 kommuner. Detta innebär att Hofors är på en åttondeplats av länets tio kommuner.

Näringslivsklimatet är en viktig värdemätare för att nya företag skall etablera sig i kommunen. Hofors kommun måste fortsätta lyssna in vad företagen vill, möta upp och finnas där. Arbeta med dialog, information service och bemötande och synas ute på företagen måste lyftas, vilket också påpekas av företagen i Svenskt Näringslivs ranking.

Under 2024 startades 43 företag i Hofors kommun, vilket är ett bättre resultat jämfört med 2023 då antalet nystartade företag var 39 stycken.

Värt att nämna är att Hofors kommun hade länets bästa tillväxt under såväl 2023 som 2024 enligt SYNA:s undersökning, vilket känns glädjande efter år av pandemi och ökade kostnader för bland annat el, värme och drivmedel.

Entré Hofors arbetar med att ta fram ny näringslivs- och besöksnäringstrategi för kommande år. Bland annat ses föreningens fokusområden över. Arbetet med strategierna beräknas bli färdigt under 2025.

Byggande och bostadsmarknad

Hofors kommun har under år 2024 tagit fram och beslutat om en ny översiktsplan som vann laga kraft i maj. Dokumentet heter "Hofors kommun översiktsplan 2040" och är vägledande för all planering och beslut gällande kommunens mark- och vattenanvändning. Under början av år 2025 beräknas det att en ny bostadsförsörjningsplan ska vara antagen vilken ska anpassas till det fastställda översiktsplanen. Under 2024 skedde inflyttning i seniorboendet på Centralgatan 13 och i trygghetsboendet i Torsåker. Äldreboendet på Västerhöjden är under byggnation och beräknas vara klart i juni år 2026.

Hållbarhet

KPMG har under 2024 fått i uppdrag av Hofors kommuns förtroendevalda revisorer att översiktligt granska om kommunstyrelsen, granskade nämnder samt bolag har säkerställt att Agenda 2030 och hållbarhetsdimensionerna integreras i kommunkoncernens långsiktiga strategiska planering.

Detta yttrande kommer primärt att röra de processer för långsiktig planering som kommunen har. Förvaltningen har tagit del av granskningen och delar delvis KPMG:s bedömning om att inte Agenda 2030 och hållbarhetsdimensionerna integrerats tydligt i den strategiska planeringen. När granskningen genomfördes under 2024 hade Hofors kommuns nya översiktsplan nyligen beslutats i kommunfullmäktige. I översiktsplanen pekas ett antal av Agenda 2030-målen ut som viktiga ur ett hållbarhetsperspektiv för kommunen. Ett flertal av dessa mål återfinns i dokumentet Budget 2025 och plan 2026–2027 som en del av den strategiska planeringen. Under 2025 kommer också en ny Miljöstrategisk plan som kommer att ersätta kommunens Miljöpolicy att tas fram. Agenda 2030 och hållbarhetsdimensionerna kommer att integreras tydligare i kommunens långsiktiga strategiska planering i samband med att övergripande styrdokument aktualiseras.

Pensionsförpliktelser

Kommunens totala pensionsskuld vid utgången av 2024 uppgår till 232,2 mnkr. Den förpliktelse som kommunen har att i framtiden betala ut pension redovisas på två olika sätt, enligt den så kallade "blandmodellen". De pensionsförpliktelser som har uppstått från och med 1998 och framåt, redovisas löpande under intjänandeperioden som en kostnad i resultaträkningen och som en avsättning i balansräkningen.

Avsättningen för året uppgick till 96,8 mnkr, inklusive särskild löneskatt, vilket är en ökning med 21 mnkr (27,6 %) mot föregående föregående år. I denna post ingår pensionsförpliktelse för förtroendevalda. I takt med att denna del sedan utbetalas kommer ingen kostnad att belasta kommunen, eftersom kostnaden redan har redovisats vid tidpunkten för intjänandet.

De pensionsförpliktelser som har uppstått före 1998 har inte löpande redovisats som en kostnad i kommunen. Denna del uppgick till 135,4 mnkr, vilket är en ökning med 3,8 mnkr (2,9 %) jämfört med 2023. Eftersom intjänandet av dessa pensionsrätter inte har kostnadsförts tidigare, innebär detta att 135,4 mnkr kommer att belasta kommunen i form av kostnader, i takt med att de betalas ut. Pensionsförpliktelser minskar i takt med att utbetalningar görs och ökar genom basbeloppsförändringar och räntejusteringar.

Pensionsförpliktelser, mnkr	2024	2023	2022
Pensionsförpliktelse i balansräkningen (avsättning)	96,8	76,6	61,6
Pensionsförpliktelse som ansvarsförbindelse	135,4	134,4	133
Summa pensionsförpliktelser (inkl.löneskatt)	232,2	211	194,6

2.4 Händelser av väsentlig betydelse

Hofors kommuns översiktsplan 2040 har antagits i kommunfullmäktige i april 2024 och vunnit laga kraft i maj 2024. Översiktsplanen är ett strategiskt dokument som utgör kommunens avsiktsförklaring för hur den fysiska miljön ska användas, utvecklas och bevaras, på kort och lång sikt. Översiktsplanen är inte juridiskt bindande men har en viktig roll som måldokument och vägvisare mot en hållbar framtid samt fungerar som ett viktigt verktyg i dialogen med staten om hur nationella värden och allmänna intressen i kommunen ska tillgodoses.

I juni månad var det val till Europaparlamentet. Förberedelserna och genomförandet gick i stort sett enligt plan och utan några väsentliga incidenter. Tyvärr blev valdeltagandet något lägre i jämförelse med förra Europaparlamentsvalet. Under förberedelserna framkom det ett behov av en delegationsordning för valnämnden, vilket arbetades fram och antogs.

Under hösten 2024 har ett effektiviseringsarbete, i syfte att säkerställa långsiktig ekonomisk hållbarhet, initierats. Arbetet har letts av kommunstyrelsen men även involverat barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden. Ambitionen har varit att involvera verksamhet och kommunens medarbetare i att hitta åtgärder och aktiviteter som kan ge svar på frågan "Vad gör vi idag och hur kan vi göra det annorlunda i framtiden?". Hofors kommun måste hushålla med de resurser som medborgare tillför kommunen både på kort och lång sikt. Mot bakgrund av den hushållningen behöver effektiviseringsarbete vara en naturlig del av verksamheten. Med anledning av det under året prognostiserade och nu konstaterande ekonomiska underskottet, är behovet av effektiviseringar i kommunen stort. All verksamhet har deltagit och getts möjlighet att bidra i arbetet, åtgärder har tagit fram och effektivering av dessa har börjats. Arbetet kommer att fortgå under planperioden för att minska kommunens kostnader och anpassa kommunens verksamhet utifrån förändrade möjligheter och behov.

Inom säkerhetsområdet har kommunens arbete präglats av det spända omvärldsläget samt Sveriges medlemskap i NATO. Beredskapen har stärks, bland annat genom prioriteringar som att öka förmågan att hantera svåra situationer såsom störda leveranser, elavbrott, cyberangrepp och störda kommunikationer. På säkerhetsområdet har också en analys av brotten som begås i kommunen genomförts som resulterat i en lägesbild och åtgärdsplan. Därtill har en ny organisation för brottsförebyggande arbete beslutats och startats upp.

Ny socialtjänstlag för Sverige ska träda i kraft i juli 2025. Lagen syftar till att göra socialtjänsten mer förebyggande, lätt tillgänglig och kunskapsbaserad. En analys av nuläget i Hofors kommun har genomförts utifrån SKR:s modell "Skatta läget". Resultatet ska sammanställas och resultera i en handlingsplan som ska syfta till att uppfylla delarna i den nya socialtjänstlagen.

Uppförandet av det nya äldreboendet på Västerhöjden har tagit fart. Markberedning påbörjades i april och har pågått under sommaren. Bygget ligger någon vecka efter i tidsplanen men det förväntas inte påverka slutdatumet för inflyttning. Under markarbetet visade markprover att det fanns föroreningar i form av tungmetaller i marken (arsenik, bly och koppar). Detta medförde kostnader för sanering och längre transporter. I nuläget uppgår den ökade kostnaden för marksaneringen till drygt 13 miljoner kronor.

Inom utbildningsområdet sker förändringar i sammansättningen av barn och unga. Under 2024 har det totala barnantalet i förskolan i Hofors kommun fortsatt att minska. Minskningen av inskrivna barn under åren 2021-2025 uppgår till 62 barn, vilket motsvarar 3-4 förskoleavdelningar. Under våren 2024 togs ett nämndbeslut att stänga förskolan Eken. Kort därefter revs beslutet upp och skolchef fick i

uppdrag att inkomma med en utökad/utvidgad utredning, vilken skulle göras i dialog med Hoforshus. Den utvidgade utredningen blev klar under senare delen av hösten 2024 och den 10 december tog kommunfullmäktige beslutet att från och med den 1 juli 2025 permanent stänga ner förskoleavdelningarna Solen och Månen på Persfallets förskola.

Äldreboendet Hantverkarn minskades succesivt under 2024 och avvecklades helt under september månad. De kvarvarande individerna flyttades till andra särskilda boenden och medarbetarna förflyttades till andra arbetsplatser inom verksamhetsområdet.

2.5 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Roller och ansvarsfördelning inom kommunkoncernen

I Hofors kommun är den kommunala koncernen den övergripande styrenheten. Med den kommunala koncernen avses kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, koncernbolaget (Hofors kommunhus AB), samt kommunens nämnder och andra bolag. I förvaltningsberättelsens organisationsöversikt framgår hur den kommunala koncernen är strukturerad. Styrning och uppföljning är, så långt det är möjligt med hänsyn till verksamhetens art och lagstiftning, utformad med syfte att styra på ett likartat sätt oberoende av vilken verksamhet eller juridisk organisationsform som berörs.

Ansvarsstruktur

Inom Hofors kommunkoncern finns flera nivåer av politiskt styrande instanser: kommunfullmäktige, kommunstyrelse och nämnder samt styrelser för de kommunala bolagen. Därtill finns tjänstemannaorganisationen.

Nedan illustreras struktur och roller för styrning och uppföljning inom den kommunala koncernen.

Kommunfullmäktige, med de demokratiskt folkvalda politikerna, är det högsta beslutande och styrande organet. Kommunstyrelsen fastställer övergripande visioner, planer, mål och uppdrag för den kommunala koncernen. Detta görs i budget och översiktsplan. Fullmäktige fastställer även reglementen, bolagsordningar, ägardirektiv med mera, och tillsätter ledamöter i kommunstyrelse, nämnder och bolagsstyrelser. Fullmäktige godkänner delårsrapporter och årsredovisning samt beslutar om ansvarsfrihet för styrelser och nämnder inom kommunens nämndsorganisation. *Kommunstyrelsen* har det övergripande ansvaret för verkställighet, uppföljning och utvärdering vilket innebär samordning av mål, riktlinjer direktiv och ekonomi för styrning och kontroll av hela den kommunala koncernen. Kommunstyrelsen svarar således för planering och uppföljning av ekonomi och verksamhet för kommunens nämnder, de kommunala bolagen samt kommunalförbunden. Betydande delar av detta ansvar är kopplat till uppsiktsplikt och internkontroll.

Kommunstyrelsen rapporterar till kommunfullmäktige. Styrelsen för Hofors kommunhus AB svarar för finansiell, skattemässig samt viss operativ samordning, bolagen sinsemellan och mellan bolagen och kommunen. Nämnder och bolagsstyrelser ansvarar för att respektive verksamheter utvecklas, följer lagar och riktlinjer samt bidrar till att kommunfullmäktiges uppdrag verkställs och uppnås. Den kommunala koncernens tjänstemän ansvarar för att till se att de politiska nivåerna har tillgång till sakkunnig kompetens vid beredning av ärenden samt för att bedriva den operativa verksamheten.

Struktur för styrning av den kommunala koncernen

I Hofors kommun utgår styrning och uppföljning utifrån mål med verksamheten i den kommunala koncernen. Ekonomiska ramar och mål sätts för verksamheter, sedan är det nämnden/styrelsen som har ansvar för att verksamhet uppnår dessa mål. Kommunfullmäktige beslutar om mål för god ekonomisk hushållning, samt om övergripande styrdokument. Styrdokument används för att förtydliga den politiska viljan och säkra en effektiv och säker verkställighet. Det kan handla om utveckling, förhållningssätt och rättssäker hantering.

Internkontroll

Internkontroll är ett av flera sätt för Hofors kommun att säkra och utveckla verksamhetens kvalitet. En tillfredsställande internkontroll innebär att med rimlig grad av säkerhet säkerställa att följande övergripande mål uppnås:

- Verksamheten bedrivs ändamålsenligt och kostnadseffektivt
- Tillförlitlig ekonomisk rapportering och information om verksamheten
- Efterlevnad av lagar, föreskrifter, riktlinjer och instruktioner är tillfredsställande

Kommunstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden har upprättat en varsin internkontrollplan där man valt ut olika processer som anses viktiga att följa upp och kontrollera. Uppföljningen av respektive internkontrollplan har skett vid årets slut och finns i respektive nämnds verksamhetsberättelse. Nedan sammanfattas styrelse och nämnds arbete.

Kommunstyrelsen rapporterar åtta processer som varit föremål för internkontrollarbetet. För dessa rapporteras mindre avvikelser inom tre kontrollmoment. I två fall där mindre avvikelser rapporterats betraktas bakomliggande risker som *kännbara*, de båda avser processer kopplade till kommunen som arbetsgivare. Den ena är samverkansprocessen och den andra är rapportering avseende tillbud och olycksfall.

Barn- och utbildningsnämnden rapporterar tio processer som varit föremål för internkontrollarbetet. För dessa rapporteras större avvikelser i två kontrollmoment. Det gäller processerna för uppföljning av LAS-dagar (där risk identifierats som *kännbar*) samt dataskyddsarbete (risk har identifierats som *allvarlig*). Rutin för uppföljning av LAS-listor tillsammans med ekonom har inte följts. Ansvarig för att rutinen följs och följs upp är respektive chef, åtgärden är att förtydliga och kommunicera rutinen. BUN saknar handlingsplan och har bristande kompetens och resurser för utveckling inom området, åtgärden är att upprätta och fastställa handlingsplan för arbetet.

Socialnämnden rapporterar fem processer som varit föremål för internkontrollarbetet. Mindre avvikelser rapporteras i två fall men bakomliggande riskbedömning anses lindrig.

2.6 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Resultat och ekonomisk ställning

Enligt kommunallagen ska varje kommun ha god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och även i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer, det vill säga god ekonomisk hushållning ska präglade hela den kommunala koncernen.

Det är kommunfullmäktiges uppgift att besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Nedan följer en avstämning och utvärdering av god ekonomisk hushållning i Hofors kommunkoncern och Hofors kommun. Därefter följer en analys av den kommunala koncernens ekonomiska ställning.

Kommunfullmäktige fastställer årligen, i samband med budgetbeslutet för kommande år, kommunens mål för en god ekonomisk hushållning. Inom kommunkoncernen finns gemensamma prioriterade målområden för både finansiella och verksamhetsmässiga mål för god ekonomisk hushållning. För bolagen anges målsättningarna i ägardirektivet. Både för de helägda bolagen och för kommunen anges finansiella mål kopplade till resultat och soliditet. Bolagen kan utfärda ytterligare egna riktlinjer och mål för finansiell planering. Respektive styrelse har ett självständigt ansvar för bolagets finansiella verksamheter och risker.

Resultat i mnkr	Budget 2023	Utfall 2023	Budget 2024	Utfall 2024
Kommun	6,7	-12,0	7,0	-54,0

Resultat och prognos

Kommunen

Kommunens ekonomiska resultat 2024 är -54,0 mnkr. Det är cirka 14 mnkr lägre än prognostiserat resultat.

Skillnaden mellan årets prognos och årets utfall återfinns särskilt inom finansförvaltningen (cirka 3 mnkr) och kommunstyrelsen (cirka 12 mnkr). Avvikelsen inom finanserna beror i första hand på något lägre skatteutveckling än förväntat. Inom kommunstyrelsen har ej kända kostnader uppstått, särskilt inom personalfunktionen, IT och måltid. Därutöver är kostnaderna inom teknisk försörjning högre än förväntat.

Nämndernas nettokostnadsavvikelse 2024

- Kommunstyrelsen -17,1 mnkr (drift)
- Barn- och utbildningsnämnden -11,6 mnkr
- Socialnämnden -34,7 mnkr

För närmare analys av årets ekonomiska utfall i i respektive nämnd, se avsnitt 5. Driftredovisning.

Nettokostnadsutveckling, kommunen

Verksamhetens nettokostnad är summan av verksamhetsnära intäkter och kostnader. Nettokostnaden beskriver alltså den del av verksamheten som ska finansieras av skatter och generella statsbidrag. En nettokostnadsutveckling som är högre än utvecklingen av skatter och generella statsbidrag innebär att kommunen har ekonomiskt underskott och därmed inte uppfyller kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning.

Verksamhetens nettokostnad är cirka 7% (38 mnkr) högre 2024 jämfört med föregående år. Summan av skatter och generella statsbidrag är samtidigt cirka 1,9% (13 mnkr) högre. Det innebär att verksamhetens resursförbrukning ökar i snabbare takt än intäkterna. Nettokostnadsutvecklingen

tillskrivs både lägre verksamhetsintäkter och högre verksamhetskostnader, men det är särskilt kostnadsutvecklingen som ligger bakom nettokostnadsutvecklingen.

Kostnaderna ökar brett i organisation och över i huvudsak alla kostnadsslag, bruttokostnadsutvecklingen är cirka 5% över åren 2023-2024. Till de större förändringarna över åren hör särskilt lönekostnader och köp av verksamhet (barn och utbildning). Därtill finns jämförelsestörande post avseende sanering av mark i samband med uppförande av nytt äldreboende om ca 13 mnkr. Posten ingår i balanskravsresultatet och ska inte återställas men får likväl påverkan på kostnadsutvecklingen och påverkar kommunens långsiktiga ekonomiska ställning genom det egna kapitalet.

Även rensat för den jämförelsestörande posten är kostnadsutvecklingen inte långsiktigt hållbar. Exklusive saneringskostnader är nettokostnadsutvecklingen ackumulerat knappt 4%. Det kan jämföras med årets budget där nettokostnadsutvecklingen är strax under 0%. Kostnadsutvecklingen ställer krav på effektiviseringsåtgärder i kommunens verksamheter, för att anpassa verksamhet i linje med den resursförbrukning som budgeten tillåter. Varje nämnd har i uppdrag att ta fram effektiviseringsåtgärder i syfte att nå ekonomi i balans.

I tabellen nedan redovisas nettokostnadsutvecklingen och utvecklingen av skatter och generella statsbidrag samt det samband som krävs mellan de två i budget. Summan av skatter och generella statsbidrag utvecklas med knappt en procent i budget, utfallet är något högre. Samtidigt ökar nettokostnaderna i en takt som inte är långsiktigt hållbar.

	Utfall helår 2023	Budget 2024	Utfall 2024
Nettokostnad, tkr	712 838	706 384	763 117
Utveckling (jmf utfall 2023)		0,0 %	7,1 %
Skatter och generella bidrag, tkr	695 439	699 326	708 640
Utveckling (jmf utfall 2023)		0,6 %	1,9 %

Koncernbolagen

Koncernbolagen redovisar sammanlagt ett resultat om -5,1 mnkr. Bolagens resultatpåverkan på koncernens resultat uppgår till -8 mnkr efter eliminering av koncerninterna mellanhavanden, utdelningar och bokslutsdispositioner. För det kommunalägda fastighetsbolaget Hoforshus AB är den ekonomiska situationen ansträngd med ökat antal outhyrda lägenheter, minskad omsättning samt kraftigt ökade kostnader för fjärrvärme. Utöver detta har bolaget under året skrivit ned värdet på en fastighet med 20 mnkr då bokfört värde översteg marknadsvärde. Hoforshus AB redovisar ett resultat om -15,5 mnkr. Omsättningen minskade med 14,7 mnkr (8%) samtidigt som rörelsekostnaderna ökade med 1,5 mnkr (0,8%). Rörelsemarginalen uppgick till -6,9%, en minskning mot 2023 års 2,1%.

Hofors Elverk AB redovisar ett resultat om ca 3,5 mnkr samt en något sjunkande, men ändå, fortsatt stark rörelsemarginal (18,5%). Bolaget ökade omsättningen med 3,5% som en följd av en ökad elnätstaxa, samtidigt som rörelsekostnaderna ökade med 11%.

Hoåns Kraft AB redovisar ett resultat om 0 mnkr efter skatt och bokslutsdispositioner, samt ett rörelseresultat om -1 mnkr. Omsättningen sjönk med 56% samtidigt som kostnaderna ökade med 89%. Bakgrunden till den minskade omsättningen är bl.a. att produktionen varit låg, dels då nederbörden varit låg, dels att anläggningarna stått stilla för underhåll.

Hofors Vatten AB redovisar ett resultat om -0,9 mnkr efter att 0,9 mnkr av intäkterna har redovisats som underuttag och räknats av mot tidigare skuld till VA-kollektivet. Rörelseresultatet uppgick till 1,4 mnkr. Finansnettot, bestående av till huvuddelen räntekostnader, uppgick till -2,1 mnkr.

Adven Hofors AB (40% ägarandel) redovisar ett resultat om 19,5 mnkr. Omsättningen steg med ca 24% samtidigt som kostnaderna steg med 22%. Rörelsemarginalen hålls fortsatt stark och uppgår till 27%.

Resultat i mnkr. Koncernbolagen	2023	2024
Hofors Kommunhus AB	0,0	0,0
Hoforshus AB	0,0	-15,5
Hofors Elverk AB	4,6	3,5
Hoåns Kraft AB	2,0	0,0
Hofors vatten AB	0,0	-0,9
Adven Hofors AB	19,2	19,5

Soliditet

Soliditeten är ett mått på långsiktigt finansiellt handlingsutrymme och den anger hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats med eget kapital. Utvecklingen av soliditet beror på förändringar av eget kapital och balansomslutning. Kommunens mål 2024 är att soliditeten ska uppgå till minst 36,3 %. Det finns ingen generell nivå för hur hög soliditeten bör vara men ju högre soliditet desto större handlingsfrihet att kunna hantera fluktuationer i resultatutvecklingen.

Utfallet 2024 är en soliditet på drygt 18% och soliditet inklusive ansvarsförbindelse. Det innebär nästan en halvering av soliditeten jämfört med 2023.

Soliditet %	Budget 2023	Utfall 2023	Budget 2024	Utfall 2024
Kommun	41,5	37,2	36,3	18,6
Koncern		27,0		18,2

Likviditet

För att lagen om god ekonomisk hushållning ska kunna uppnås är en god likviditet en förutsättning. Likviditeten beskriver kommunens kortsiktiga betalningsförmåga. Målet är att ha en kassalikviditet på minst 100% vilket innebär att omsättningstillgångarna är lika stora som de kortfristiga skulderna. En kassalikviditet över 100% betyder att kommunen kan betala sina kortsiktiga skulder direkt förutsatt att omsättningstillgångarna kan omsättas. Ju lägre kassalikviditet desto större risk att likviditetsbrist uppstår.

Per sista december 2024 redovisar kommunen likvida medel på 92,7 mnkr. Kommunen tillförs löpande likviditet genom lån för att möta utgifter avseende investering i nytt äldreboende, den positiva likviditetsutvecklingen är därmed kopplad till ökad belåning. Kommunen står inför en intensiv investeringsperiod som kommer att få stor påverkan på likviditeten. Fullmäktige har beslutat om låneram avseende särskilt uppförande av nytt äldreboende för vilken kommunen kommer att behöva en noggrann likviditetsplanering. Investeringarna kommer i hög grad att finansieras av belåning.

Kassalikviditet %	Utfall 2023	Budget 2024	Utfall 2024
Kommun	137 %	>100%	128 %
Koncern	96 %	-	104 %

Investeringar

Hofors kommun har under 2024 gått in i en intensiv investeringsperiod. I budget finns specificerat 22,2 mnkr i investeringsutrymme för 2024. Utöver det har kommunen påbörjat uppförande av nytt äldreboende. För den enskilda investeringen i äldreboendet finns finansieringsbeslut upp till 400 mnkr. Prognostiserad investering i äldreboendet är under hösten 2024 cirka 360 mnkr. Investeringen ska i huvudsak finansieras genom belåning. Kommunens belåningsgrad var vid ingången av 2024 cirka 28%, vid utgången av året var den cirka 56%. Belåningsgraden kommer succesivt att öka under tiden

för uppförandet av nytt äldreboende. Den högre belåningsgraden kommer att ställa nya krav på kommunens uppföljning då ränterisk får en större betydelse för kommunens ekonomi. I tabellen nedan redovisas ingående och prognostiserad belåning (vid färdigställt äldreboende) samt därtill genomsnittlig ränta och känslighet vid förändrad ränta. Observera att prognostiserat belopp bygger på antaganden om verksamhetens utveckling, inte minst budgetföljsamhet av nettokostnader under 2025 och efterföljande år.

	Utfall 2024	Budget 2025	Prognos 2026
Skulder till kreditinstitut, Kommuninvest	191 800	322 000	410 000
Genomsnittlig ränta senaste 12 mån, %	2,79 %	2,79 %	2,79 %
Räntekostnad med genomsnittlig ränta, tkr	5 400	9 000	11 400
Förändring av räntekostnad med +/- 1 procentenhets ränteförändring, tkr	+/- 1 900	+/- 3 200	+/- 4 100

Detaljerad uppföljning av kommunens investeringar återfinns i avsnitt 6 *Investeringsredovisning* nedan.

Borgensåtaganden

Borgensåtagandet innebär i sig en risk i de fall verksamheterna skulle ha svårt att fullgöra sina betalningar till gäldenärerna. Kommunens borgensåtagande per sista augusti är 444,9 mnkr.

77% av borgensåtagande avser Hoforshus AB, 22% avser Hofors vatten och 1% Hofors Elverk. Borgensåtagandet innebär i sig en risk i det fall verksamheten skulle ha svårt att fullgöra sina betalningar till borgenärerna.

Åtgärder för ekonomi i balans

Under hösten 2024 har ett gemensamt effektiviseringsarbete initierats i kommunen. Syftet är att gemensamt och i samförstånd, i och för Kommunen som helhet, identifiera och initiera effektiviseringsåtgärder för att nå långsiktig ekonomi i balans.

Arbetet har och ska syfta till att involvera hela organisationen och alla medarbetare att ta sig an den övergripande frågan "Vad gör vi idag som vi kan göra annorlunda imorgon?". I samband med det arbetet har också kommunens ekonomiska ställning analyserats och prognostiserats över tid. Utifrån antagande om befolkningsförändring, förväntade kostnadsförändringar, utvecklingen av intäkter från skatter och generella statsbidrag samt större utvecklingsprojekt (såsom uppförande av nytt äldreboende) har kommunen skapat sig en bild av hur den ekonomiska ställningen kan komma att se ut de närmaste åren. Sammanfattningsvis ställer sådan framskrivning krav på att kommunen behöver effektivisera sin verksamhet motsvarande 17 mnkr i bestående helårseffekt senast 2026 för att ha möjlighet att nå långsiktigt god ekonomisk hushållning.

Kommunens verksamhet har tagit sig an utmaningen. I tabellen nedan redovisas den förväntade ekonomiska effekten av de åtgärder som har sammanställts. Observera att ekonomisk effekt som redovisas i tabellen är den potential som alla åtgärder kan ge, uttryckt i ekonomiskt värde. Vissa åtgärder är varandra uteslutande, andra är beroende av varandra och många kräver samverkan och erforderliga politiska beslut för att kunna genomföras.

Mot bakgrund av den ekonomiska prognos som gjorts för kommunen är dock planen för effektiviseringar tillräcklig och ett intensivt arbete har inletts och kommer att behöva pågå under de närmaste åren för att effektuera åtgärderna och uppnå tillräcklig ekonomisk effekt.

Åtgärder för ekonomi i balans

Nämnd	Ekonomisk effekt 2025	Ekonomisk effekt 2026	Ekonomisk effekt 2027
Kommunstyrelsen	3 400	3 300	4 200
Socialnämnden	5 454	12 698	16 116
Barn- och utbildning	6 440	9 872	12 509
Summa	15 294	25 870	32 825

Belopp i tusentals kronor

Överblick över de kommunövergripande målen samt måluppfyllelse

Sammanfattande bedömning och analys av kommunövergripande mål

Grunden för Hofors kommuns prioriteringar ligger i, den av fullmäktige fastställda, framtidsstrategin. Denna gäller till år 2026, men behöver revideras för att bättre passa in i den förändrade verkligheten. Under 2024 har ett utvecklingsarbete initierats på området.

Utifrån strategin har kommunfullmäktige fastställt två fokusområden: en växande kommun och hållbar utveckling. Dessa två fokusområden har brutits ned i kommunövergripande delmål. Dessa delmål ska realiseras i de olika nämnderna och styrelserna som i budgetprocessen sätter mål för sin egen verksamhet. Målen utvärderas minst tertiärvis. Utvärdering sker genom uppföljning av statistik, nyckeltal, kvalitativ bedömning eller andra former av utvärderingar.

Nedan redovisas kommunens måluppfyllelse 2024.

Fokusområde	Antal uppfyllda	Antal delvis uppfyllda	Antal ej uppfyllda	Totalt
Växande kommun	3	2	0	5
Hållbar utveckling	1	6	3	10
Summa	4	8	3	15
Andel	27 %	53 %	20 %	100 %

Styrelse och nämnder redovisar i respektive verksamhetsberättelse uppföljning av femton mål. Knappt ett av tre mål uppfylls under 2024. De uppfyllda målen finns främst inom målområdet *Växande kommun* där god måluppfyllelse rapporteras avseende etableringsmöjligheter, möjlighet till inflytande för invånare och god vård och omsorg.

För fokusområde Hållbar utveckling är utmaningarna större där särskilt den ekonomiska hållbarheten ligger bakom låg (röd) måluppfyllelse. Årets negativa ekonomiska resultat för Kommunen återfinns också i resultatet hos både nämnder och styrelsen. Till de delvis uppfyllda målen inom fokusområdet hör mål som attraktiv arbetsgivare, inkluderande och likvärdig utbildning samt hållbar arbetsplats.

Det är utmanande att bedöma en samlad måluppfyllelse för Kommunen utifrån ett kvantitativt perspektiv, det vill säga utifrån hur antalet mål som uppfylls respektive inte uppfylls. Det beror på svårigheten i att väga målen mot varandra. Ett sätt att ta sig an bedömning av måluppfyllelse är att se till rapporterade trender som också har påverkan ur ett längre perspektiv. Sedan delårsrapportens bedömning har måluppfyllelsen utvecklats sig till det sämre även om vissa positiva inslag kvarstår. Nämnder och styrelse rapporterar positiv trend avseende till exempel företagsklimat och möjligheterna till en rik fritid. Samtidigt pekar trenden avseende ekonomisk hållbarhet och ett flertal övriga mål åt andra hållet, där särskilt årets ekonomiska resultat är lägre än föregående års (negativa) resultat med historiskt hög avvikelse mot budget. Det kan inte anses utgöra god måluppfyllelse utifrån långsiktiga krav på god ekonomiska hushållning som regleras både i lag och i långsiktiga styrdokument

för Kommunen.

Målen redovisas i högre detalj under nästkommande rubriker.

Finansiella mål

För Hofors kommun innebär god ekonomisk hushållning en stabil ekonomi för att kunna hantera nedgångar och kriser i samhällsekonomin. Detta innebär bland annat att:

- Det är över tid balans mellan inkomster och utgifter.
- Den ekonomiska utvecklingen ska analyseras kontinuerligt samt att det vidtas åtgärder, om så krävs, för att åstadkomma en god ekonomi.
- Förmögenheten ska inte förbrukas för att täcka löpande behov och löpande driftskostnader ska inte finansieras med lån.
- Årets resultat ska uppgå till drygt 1% av summa skatteintäkter, generella bidrag och utjämning, detta för att inte "urholka" förmögenheten/ egna kapitalet

I budget 2024 definieras finansiella delmål enligt tabellen nedan.

Årets resultat innebär låg måluppfyllelse avseende finansiella delmål. Det negativa resultatet är en följd av högre nettokostnader än budgeterat vilket får konsekvenser på eget kapital och en sjunkande soliditet (samtidigt om balansomslutningen ökar till följd av lånefinansierade nyinvesteringar). Det är endast mål avseende kassalikviditet som uppnås, observera dock att kommunens likviditet löpande tillförs medel till följd av upplåning som konsekvens av investeringsutgifterna.

Finansiellt delmål	Mål kommun	Utfall kommun
Årets resultat efter finansnetto	7 mnkr	-54 mnkr
Verksamhetens nettokostnad som andel av skatteintäkter och generella bidrag	< 100 %	108 %
Soliditet	ökande, > 36 %	18,6 %
Kassalikviditet	> 100 %	114 %

Fokusområden: Växande kommun

Främja ett positivt företagsklimat

Främja ett positivt företagsklimat

Kommentar

Inom målområdet rapporteras god måluppfyllelse från styrelse men utmaningar i barn- och utbildningsförvaltningen.

Företagsbesök har genomförts som planerat i Kommunstyrelsen. Utöver det har Kommunstyrelsen gett Entré Hofors i uppdrag att ta fram en besöks- och näringslivsstrategi.

Barn- och utbildningsnämnden rapporterar många goda exempel på hur nämndens verksamheter arbetar för att främja ett positivt företagsklimat men man saknar kommunövergripande plan som syftar till att nå mer likvärdig undervisning kopplad till målområdet.

Förskolan har under året arbetat med att utveckla en miljö som är tydlig, och ger barn tillgång till ett rikt utbud, som är stimulerande och ger näring åt fantasi, kreativitet och lust att lära. Entreprenörskap ska enligt regeringens nationella strategi löpa som en röd tråd genom hela

utbildningssystemet. Skolverket beskriver att entreprenöriellt lärande innebär att utveckla och stimulera generella kompetenser som att ta initiativ, ansvar och omsätta idéer till handling. Det handlar om att utveckla nyfikenhet, självtillit, kreativitet och mod att ta risker.

I *grundskolan* finns påbörjade samarbeten mellan skolor/personal och företag på orten. Flera klasser har bjudits in till besök hos enskilda företag i kommunen och företag har gjort platsbesök på skolan för att visa upp sig och berätta om möjliga studiebesök som eleverna kan få genomföra. (Hofors kommun)

Företagsbesök har genomförts som planerat. Kommunstyrelsen har gett Entré Hofors i uppdrag att ta fram en besöks- och näringslivsstrategi. (Kommunstyrelsen)

Nämndmål	
	Skapa förutsättningar för företag att etablera/expandera i kommunen (Kommunstyrelsen)
	Barn- och utbildningsnämnden arbetar för att främja ett positivt företagsklimat (Barn- och utbildningsnämnden)

Det är tryggt och utvecklande att bo och leva i Hofors kommun

Det är tryggt och utvecklande att bo och leva i Hofors kommun

Kommentar

Inom målområdet rapporteras överlag god måluppfyllelse från styrelse och socialnämnden men utmaningar finns inom barn- och utbildningsnämnden.

Kommunstyrelsen rapporterar god måluppfyllelse. Förvaltningen har tillsammans med Polisen genomfört en informationsträff med fokus på brott mot äldre. En lägesbild har tagits fram. Trygghetsbilen har rullat vidare under perioden. Vid kommunens kommunala råd har medborgarna haft möjlighet till inflytande kring äldre, tillgänglighet och minoriteter. Processen att ta fram Kultur-, idrott- och fritidspolitiskt program har påbörjats genom workshop i dialog med föreningslivet.

Socialnämnden rapporterar god måluppfyllelse. Verksamheterna har arbetat med kompetenshöjande insatser under året med syfte att förbättra vården och omsorgen. Arbetet är ständigt pågående. Avvikelser utreds och analyseras. Lex Sarah-utredningar analyseras av externa utredare.

Barn- och utbildningsnämnden rapporterar utmaningar inom målområdet. Trots implementering av digitalt system för hantering av elevers problematiska skolfrånväro och Petreskolans fortsatta arbete med FUN-projektet (Att främja ungas närvaro) har skolan fortsatta utmaningar med att få alla elever att närvara fullt ut i skolan. En viktig del i det arbetet är att främja trygghet och studiero. Under året har skolorna arbetat aktivt med att förbättra studieron i skolan, bland annat genom mobilförbud under skoltid, arbete med trivselregler/skolregler och ökat elevinflytande.

Det digitala systemet för hantering av kränkningar har underlättat dokumentation och uppföljning av ärenden, men huvudmannen bedömer att ytterligare kompetensutvecklingsinsatser behövs för att säkerställa att samtlig personal i förskola och skola har tillräcklig kunskap om lagkrav och rutiner vid kränkande behandling.
(Hofors kommun)

Nämndmål	
	Kommuninvånarna ska ges möjligheter till delaktighet och inflytande (Kommunstyrelsen)
	Barn- och utbildningsnämnden bidrar till ett tryggt och utvecklande liv som främjar ett livslångt lärande för alla (Barn- och utbildningsnämnden)
	Socialnämndens verksamheter ska verka för en god vård och omsorg (Socialnämnden)

Fokusområden: Hållbar utveckling

En god ekonomisk hushållning av befintliga resurser

En god ekonomisk hushållning av befintliga resurser

Kommentar

Nämnderna och styrelsen rapporterar stora utmaningar avseende den ekonomiska hushållningen. Årets ekonomiska resultat är negativt för båda nämnder och för styrelsen. Även om viss positiv avvikelse i jämförelse med budget finns avseende enskilda finansiella poster så är årets resultat ett tydligt tecken på att hushållningen med resurser varit otillräcklig och kommer att prägla all verksamhet under de närmaste åren då resultatet ska återställas. All verksamhet har involverats i kommunens pågående effektiviseringsarbete, ett arbete som mot bakgrund av årets resultat behöver intensifieras.

Se vidare under avsnitt 2.6.2 Åtgärder för ekonomi i balans.

(Hofors kommun)

Nämndmål	
	Kommunstyrelsen ska använda organisationen, medarbetares arbetsinsatser och övriga resurser effektivt inom given ram (Kommunstyrelsen)
	Barn- och utbildningsnämnden tar ansvar för en god ekonomisk hushållning av befintliga resurser (Barn- och utbildningsnämnden)
	Socialnämndens verksamheter ska ha en god ekonomisk hushållning (Socialnämnden)

Skapa förutsättningar för en jämlik folkhälsa i hela samhället

Skapa förutsättningar för en jämlik folkhälsa i hela samhället

Kommentar

Nämnder och styrelse rapporterar överlag utmaningar med att nå uppsatta mål inom målområdet.

Kommunstyrelsen bedömer att Hofors kommun har ett aktivt och rikt föreningsliv med kontinuerliga föreningsdialoger vilket innebär god måloppfyllelse. Kommunstyrelsens utmaning ligger i måloppfyllnad avseende att vara en attraktiv arbetsgivare och en positiv arbetsplats. En kompetensförsörjningsstrategi och policy för rökfri arbetstid har arbetats fram och fastställts. Implementeringsarbete pågår. Vi har också genomfört en medarbetsundersökning och handlingsplaner har tagits fram. Sjukskrivningarna har i jämförelse med tidigare år sänkts, men är fortsatt höga.

I barn- och utbildningsnämnden är årets resultat inte uppnått jämfört med uppsatt mål för förutsättningar för god och jämlik folkhälsa. Vårnadshavarenkäten som genomfördes i förskolan VT24 hade något låg svarsfrekvens men indikerar att utfallet stämmer överens med uppsatta mål.

Personalen i förskolan arbetar för fysiskt och psykiskt välmående genom en välavvägd balans av omsorg och undervisning. Barnen vistas utomhus varje dag i utmanande och varierande lärmiljö och undervisningen fokuserar både rörelse och aktivitet samt ger tillfällen till vila och återhämtning. Förskolan har ingen kommunövergripande barnhälsaorganisation, vilket till viss del försvårar ett likvärdigt arbete för en god och jämlik folkhälsa bland barnen på förskolorna.

I grundskolan har rutiner för skolpliktsbevakning och närvaro/frånvaro utvecklats, vilket varit till stöd för likvärdigheten i arbetet. Ett digitalt närvarouppföljningssystem har implementerats i grundskolan, vilket också hjälpt verksamheterna att uppfylla lagkraven och höja kvalitén när det gäller både främjande, förebyggande och åtgärdande arbete mot skolfrånvaro och psykisk ohälsa. I december startades ett samarbete med RF-SISU för mer rörelse på Petreskolan, vilket kommer att ge idéer för nya rastaktiviteter, samarbete med företag, efterskolan-aktiviteter och rörelsepauser under lektioner. På Petreskolan pågår även ett tätt samarbete med socialtjänsten, vilket bland annat innebär att skolan kan arbeta mer främjande och förebyggande mot psykisk ohälsa.

Socialnämnden rapporterar utmaningar med att nå mål avseende att vara en hållbar arbetsplats. Arbete med hälsosamma scheman pågår i verksamheterna. Sjukfrånvaro följs och omtankessamtal genomförs vid upprepade korttidsfrånvaro. Verksamheterna upplever att de nya arbetstidsreglerna försvårar schemalaggningsarbetet, medarbetarna upplever inte att de får bättre återhämtning. Arbetet med hälsosamma scheman kommer att fortsätta under 2025.

(Hofors kommun)

Nämndmål	
	Hofors kommun är en attraktiv arbetsgivare och en positiv arbetsplats. (Kommunstyrelsen)
	Möjlighet till en rik fritid skapas genom samverkan med föreningslivet och civilsamhället. (Kommunstyrelsen)
	Barn- och utbildningsnämnden skapar förutsättningar för en god och jämlik folkhälsa både fysiskt och psykiskt (Barn- och utbildningsnämnden)
	Barn- och utbildningsnämnden säkerställer en inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet för alla (Barn- och utbildningsnämnden)
	Socialnämndens verksamheter ska sträva efter att bli en mer hållbar arbetsplats (Socialnämnden)

Miljöarbetet stimulerar resurseffektivitet och kretsloppstänkande

Miljöarbetet stimulerar resurseffektivitet och kretsloppstänkande

Kommentar

Barn- och utbildning samt Kommunstyrelsen rapporterar utmaningar i att nå mål inom målområdet.

Hofors kommun ställer regelbundet krav på upphandlade leverantörer kring social hållbarhet och miljömässiga aspekter utifrån de rekommendationer som finns beroende på avtalsområde. En viktig förutsättning för utvecklingen på området är Kommunstyrelsens nära samarbete med Sandvikens kommun. Ett arbete att utveckla inköps- och upphandlingsprocessen med hänsyn till processernas alla delar, inklusive hållbarhet, är påbörjat. Kommunens miljöpolicy behöver dock uppdateras i syfte att tydliggöra förvaltningens fortsatta arbete.

Barn- och utbildningsnämnden rapporterar att årets resultat inte helt är uppnått jämfört med mål. Under 2024 visade granskningen av kommunens arbete med målen i Agenda 2030 att samtliga nämnder behöver utveckla sitt arbete. Kopplingen mellan målen i Agenda 2030 och de kommunövergripande miljömålen behöver förstärkas. De övergripande målen behöver även brytas ner i delmål och aktiviteter som följs upp på ett tydligare sätt. Förhoppningen är att kommunens nya strategi kommer att bli vägledande i detta arbete och att de nya nämndsmålen hjälper verksamheterna att kunna sätta upp nya aktiviteter och mått för kommunens miljöarbete. (Hofors kommun)

Nämndmål	
	Hofors kommun ska ställa krav på miljömässiga och socialhållbarhet vid upphandlingar. (Kommunstyrelsen)
	Barn- och utbildningsnämndens miljöarbete stimulerar resurseffektivitet och kretsloppstänkande (Barn- och utbildningsnämnden)

2.7 Balanskravsresultat

Balanskravet är kommunallagens regelverk för krav på ekonomisk balans mellan intäkter och kostnader. Om kostnaderna är större än intäkterna ett enskilt räkenskapsår uppstår ett underskott som ska återställas inom de tre nästkommande åren. I samband med upprättandet av delårsrapporten ska en bedömning av balanskravsresultatet göras utifrån helårsprognos.

Vid ingången av 2024 hade kommunen med sig ett negativt balanskravsresultat om -9,6 mnkr. Det ingående negativa resultatet kommer från 2023 års resultat om -12 mnkr, som efter balanskravsjusteringar och användning av medel från resultatutjämningsreserven, resulterade i ett balanskravsresultat om -9,6 mnkr.

Kommunens balanskravsresultat för 2024 uppgår till -54 mnkr, varav -13,2 mnkr avser kostnad för sanering av mark där ett nytt äldreboende byggs. Med hänvisning till prop. 1996/97:52, samt kommunallagen åberopar kommunen synnerliga skäl avseende saneringskostnaden, det vill säga att den delen av underskottet inte ska återställas.

Bakgrund

Kommunen har i samband med uppförandet av nytt äldreboende upptäckt markföroreningar som kräver saneringsåtgärder. Dessa föroreningar var inte kända vid projektets start och av en väsentlig omfattning som krävt sanering och transport. Saneringen är nödvändig för att uppfylla gällande miljökrav.

Motivering för synnerliga skäl

Oförutsedda och extraordinära kostnader: Enligt kommunallagen och praxis kring balanskravet får synnerliga skäl åberopas när underskottet är hänförligt till kostnader som är av exceptionell karaktär och som inte rimligen kunde förutses. Marksaneringskostnader kan i många fall betraktas som oförutsedda, särskilt om de hänför sig till gamla miljöföreningar eller okända faktorer som framkommit i samband med planerade exploateringar eller omvandling av mark. Dessa kostnader uppkommer sällan inom den vanliga kommunala verksamheten, vilket gör dem svåra att budgetera för. De föreningar som identifierats har sitt ursprung i historisk markanvändning och var inte kända vid planeringen. Att sanera marken är en förutsättning för att kunna fullfölja byggprojektet och säkerställa att marken är säker att använda.

Engångskaraktär: Kostnader för marksanering är ofta engångsföreteelser, till skillnad från löpande driftkostnader. Engångskaraktär på kostnader är ett viktigt kriterium för att kunna åberopa synnerliga skäl, eftersom dessa inte återkommande påverkar kommunens ekonomi. Att återställa dessa kostnader på tre år skulle försätta kommunen i en än mer ekonomiskt pressad situation och försvåra möjligheten att upprätthålla verksamheten i övrigt. Kostnaderna ska därmed hanteras inom ramen för långsiktigt god ekonomisk hushållning snarare än inom balanskravet.

Lagstadgade och nödvändiga åtgärder: Marksaneringen är en nödvändig och tvingande åtgärd genom miljölagstiftning eller andra myndighetsbeslut, vilket innebär att kommunen har ett lagstadgat ansvar att sanera marken. Sådana kostnader är således svåra att undvika eller skjuta upp, och de tillkommer utanför den normala planeringen av kommunens budget.

Samhällsnytta och långsiktiga effekter: Marksanering leder ofta till samhällsnyttiga effekter, som förbättrad miljö och möjligheter till framtida utveckling av marken, exempelvis för bostadsbyggande eller andra kommunala projekt. Att inkludera saneringskostnader i balanskravet skulle kunna hämma den långsiktiga samhällsplaneringen, vilket i sig skulle ha negativa konsekvenser för kommunen och dess invånare. Detta kan utgöra en viktig anledning till varför dessa kostnader inte bör återställas enligt balanskravet.

Mot bakgrund av att kostnaden är oförutsedd, tvingande och av exceptionell storlek anser kommunen att synnerliga skäl föreligger enligt kommunallagen 5 kap. 11 §. Kommunen föreslår därför att det negativa resultatet som uppstått till följd av saneringsåtgärderna inte återställs inom tre år, utan hanteras inom ramen för en långsiktig ekonomisk planering.

Det ingående ackumulerade negativa resultatet från 2023, -9,6 mnkr, tillsammans med årets prognostiserade balanskravsresultat om -54 mnkr med avdrag för 13,2 mnkr (synnerliga skäl), resulterar i ett resultat om -50,4 mnkr som ska återställas. Det ska arbetas fram en handlingsplan för hur balanskravet ska hanteras, arbetet planeras ingå i det kommungemensamma effektiviseringsarbetet.

I mnkr	Balanskravsutredning	Utfall 2024	Budget 2024	Utfall 2023	Utfall 2022
	Åretsresultat enligt resultaträkningen	-54,0	7,0	-12,0	21,1
-	Samtliga realisationsvinster	-0,1	0,0	-0,1	0,0
+	Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0,0	0,0	0,0	0,0
+	Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0,0	0,0	0,0	0,0
-/+	Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0,0	0,0	0,0	0,0
-/+	Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0,0	0,0	0,0	0,0
	Årets resultat efter balanskravjusteringar	-54,1	7,0	-12,1	21,1
-	Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0,0	0,0	0,0	-2,5
+	Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0,0	0,0	2,5	0,0
	Årets balanskravsresultat	-54,1	7,0	-9,6	18,6

Redovisning av ackumulerade negativa resultat	2024	2023	2022
IB ackumulerade ej återställda negativa resultat	-9,6	0,0	-12,1
<i>varav från år 2021 eller tidigare</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>-12,1</i>
<i>varav från år 2022</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
<i>varav från år 2023</i>	<i>-9,6</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
Årets balanskravsresultat enligt balanskravsutredningen	-54,0	-9,6	18,6
Synnerliga skäl att inte återställa	13,2	0,0	0,0
Synnerliga skäl för att återställa under en längre tid	0,0	0,0	0,0
UB ackumulerade negativa resultat att återställa inom tre år	-50,4	-9,6	0,0
UB synnerliga skäl som ska återställas (över längre tid)	0,0	0,0	0,0
UB akumulerade ej återställda negativa resultat	-50,4	-9,6	0,0
<i>varav från 2021- återställas senast 2024</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
<i>varav från 2022- återställas senast 2025</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
<i>varav från 2023- återställas senast 2026</i>	<i>-9,6</i>	<i>-9,6</i>	<i>0,0</i>
<i>varav från 2024- återställas senast 2027</i>	<i>-40,8</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>

2.8 Väsentliga personalförhållanden

Väsentliga händelser

Hofors kommun är en arbetsgivare med personalintensiva verksamheter där personalen har skiftande yrkesroller och arbetsuppgifter. Demografin innebär att allt färre i arbetsför ålder ska försörja allt fler. För att möta kompetensutmaningen är det viktigt med ett förändringsbenäget synsätt och ett kvalitetsmedvetande hos kommunens personal, vilket ställer krav på såväl arbetsmiljö, rekrytering och utbildningsmöjligheter.

Delprojektet Central bemanningsenhet och hållbar arbetstidsförläggning avslutades 241231. Implementering av den centrala bemanningsenheten skedde 240401 för äldreomsorgen, Måltid och städ- samt för Kultur- och fritidsenheten. LSS gick in under december 2024 och förskolan januari 2025. I dagsläget sköter bemanningsenheten vikarieanskaffningen för timavlönade. Med bakgrund av höga sjuktal och vikariekostnader behöver kommunen fortsätta med att använda resurserna effektivt med en hållbar arbetstidsförläggning och därigenom uppnå ett hållbart arbetsliv med kvalitet och mindre sårbarhet m.m.

Under februari 2024 genomfördes en medarbetarenkät. Frågeområdena i enkäten utgår från Hållbart medarbetarengagemang (HME) och omfattar motivation, ledarskap och styrning. Medarbetarenkäten är kommunens organisatoriska och sociala skyddsrand och en viktig del i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Syftet är att mäta medarbetarnas engagemang och uppfattning i olika frågor för att kunna utveckla Hofors kommun till att bli en ännu bättre arbetsplats.

Hofors kommun vill vara attraktiv arbetsgivare som ger möjlighet till professionell och personlig utveckling. Det är viktigt att rekrytera rätt person till rätt plats och att kompetensutveckla befintliga medarbetare. Kommunen måste fortsätta utveckla arbetsmiljön och där är friskfaktorerna en viktig del att jobba vidare med systematiskt. Kommunen måste även fortsätta utveckla samverkansformer tillsammans med verksamheterna samt jobba vidare med att kvalitetssäkra rekryteringsprocessen.

Kompetensförsörjningsstrategin antogs före sommaren. Hofors kommun står likhet med andra offentliga arbetsgivare inför stora utmaningar med att säkra kompetensförsörjningen i organisationen. Strategisk kompetensförsörjning utgår från organisationens mål och handlar om att säkerställa rätt kompetens, i rätt tid, på rätt plats. Genom ett strategiskt och strukturerat arbete med kompetensförsörjning skapas förutsättningar för att säkerställa att Hofors kommun har den kompetens som krävs för att uppnå kommunmålen och kommunens uppdrag gentemot medborgarna. För att säkra upp att kommunen klarar sitt samhällsuppdrag nu och i framtiden fortsätter arbetet med kompetensförsörjningen. Med strategin och kompetensanalysen som grund ska respektive verksamhet prioritera ett antal aktiviteter i en kompetensförsörjningsplan.

Under våren antogs Policyn för rökfri arbetstid och implementering har skett. Syftet med policyn är att Hofors kommun aktivt ska arbeta för att främja hälsa och förebygga ohälsa. Ingen medarbetare, brukare, elev eller barn ska utsättas för hälsorisk på grund av tobaksrök i eller omkring kommunens lokaler.

Implementering och komplettering i WinLas har skett. Det gäller ett verksamhetsstöd som hanterar personalanteckningar och ett för att registrera kompetens. Dessa behövs dels för att kvalitetssäkra processen men även för att leva upp till lagkravet GDPR.

Under 2024 genomfördes Framtida ledare, vilket är ett utvecklingsprogram där idén är att hitta framtida ledare bland dagens medarbetare, som har chef- och ledaregenskaper, och rusta dem för kommande kommunala uppdrag. Det genomfördes i samarbete med länets kommuner.

Jubileumsfesten för 2023-årspensionärer och de som arbetat 25 år genomfördes i januari 2025.

Under våren 2024 genomfördes arbetsmiljöutbildning för nya chefer och skyddsombud.

Personalstatistik

Tillsvidare anställda	Totalt			Kvinnor			Män		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Tillsvidareanställda, antal	897	860	853	752	719	715	145	141	138
Tillsvidareanställda, omräknade heltider	873	832	829	728,5	693	693	144,5	139	136

Det totala antalet anställda har minskat marginellt med 7 individer. Omräknat till heltider har personalstyrkan även minskat med 3 heltidstjänster. Gällande tillsvidare omräknat till heltid är siffrorna negativa då Hofors Kommun strävar efter heltid som norm och i kompetensförsörjningsarbetet behöver kommunen att fler jobbar mer.

Personalomsättning	2022	2023	2024
Personalomsättning i procent	8 %	11 %	9,3 %
Andel som slutat på egen begäran	58,3 %	49 %	53 %
Andel pensionsavgångar	37,5 %	14 %	28 %

Personalomsättningen har minskat mot tidigare år, medan antalet uppsägningar med egen begäran har ökat. Här behöver Hofors kommun fortsätta att arbeta systematiskt med att vara en attraktiv arbetsgivare och få medarbetarna att vilja stanna kvar i högre grad. Det fortsatta arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare behöver fortsätta på flera punkter, utifrån kommunens kompetensförsörjningsstrategi. Det krävs för att ha en hållbar personalomsättning.

Avseende pensionsavgångar kommer andelen som går i pension under 2025 att öka jämförelsevis med 2024. Inom en femårsperiod kommer antalet personer som går i pension inom Barn- och utbildningsnämnden samt Socialnämnden nästan dubblas enligt prognos. Det är dock svårt att förutspå när medarbetare väljer att gå i pension. Prognosen är beräknad på en pensionsålder på 65 år, utifrån att flertalet medarbetare väljer att arbeta längre än 65 i dagens arbetsliv är siffrorna väldigt preliminära.

Antal pensionsavgångar	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Barn- och utbildningsnämnden	7	6	11	9	10	11	11	5	9	10
Socialnämnden	7	6	8	9	13	16	10	17	16	12
Kommunstyrelsen	4	5	5	6	5	4	1	4	1	2

Medelåldern totalt sett är oförändrad mot tidigare år. För kvinnor har den minskat något och för männen har den ökat jämfört mot tidigare år.

Medelålder	Totalt			Kvinnor			Män		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024
	47	45	45	47	47	45	45	43	46

En relativt stor andel av kommunens medarbetare återfinns i åldersgruppen 50-59 år, vilket måste beaktas i det långsiktiga kompetensförsörjningsarbetet. Senaste året har även antalet anställda i åldersgrupperna 30-39 år ökat marginellt totalt sett samt för kvinnorna, i åldersgruppen 50-59 år, har det också skett en ökning jämförelsevis med förra året.

Nationellt finns stora utmaningar med att rekrytera till välfärden. Dessa utmaningar finns även inom Hofors kommun. Åldersstrukturen är relativt jämt fördelad vilket ger goda möjligheter att arbeta med kompetensförsörjning. Kommunen behöver fortsätta det systematiska arbetet med den strategiska kompetensförsörjningen.

Antal tillsvidareanställda per åldersgrupp*	Totalt			Kvinnor			Män		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024
-29 år	85	85	77	63	60	55	22	25	22
30-39 år	203	211	212	169	174	177	34	37	35
40-49 år	189	184	182	159	156	153	30	28	29
50-59 år	260	249	257	225	219	224	35	30	33
60- år	158	131	126	132	110	106	26	21	19
Totalt	895	860	854	748	719	715	147	141	138

Sysselsättningsgrad

Andelen som jobbar heltid totalt sett har ökat från föregående år totalt sett och för kvinnorna, för männen har den minskat. Kommunen arbetar vidare med att erbjuda medarbetarna heltid. Att erbjuda medarbetare heltid är förutom en jämställdhetsfråga, motiverat utifrån verksamhetens kompetensförsörjningsbehov där en målsättning är att en större andel av våra medarbetare ska vara heltidstillsvidareanställda.

Sysselsättningsgrad	Totalt			Kvinnor			Män		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Andel heltid i %	83,82	83,72	85	82,39	81,91	84	91,1	92,9	89
Genomsnittlig sysselsättningsgrad i %	97	97	97	97	96	97	98	97	97

Övertid

Övertid i tkr	2022	2023	2024
Övertid belopp	4 363	2 911	2 185

Övertidskostnaderna i kommunen har minskat i förhållande till tidigare år. Kommunens påbörjade arbete med strukturerad schemaläggning efter verksamhetens behov kan vara en orsak till de minskade kostnaderna.

Sjukfrånvaro

Antal dgr	Totalt			Kvinnor			Män		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Dag 1	2 884	2 701	2 489	2 518	2 300	2 138	366	401	351
Sjukfrånvaro 2 – 14 dgr	10 873	9 362	8 200	9 629	8 253	7 270	1 244	1 109	930
Sjukfrånvaro 15-90 dgr	7 840	7 879	6 500	7 387	7 426	6 162	453	453	338
Sjukfrånvaro dag 91-180 -	3 662	4 836	4 229	3 615	4 591	3 964	47	245	265
Sjukfrånvaro dag 181- 365	3 259	4 831	4 780	3 259	4 753	4 728	0	78	52
Sjukfrånvaro dag 366-	5 478	5 917	5 921	5 113	5 797	5 921	365	120	0
Totalt antal dagar	33 996	35 526	32 119	31 521	33 120	30 183	2 475	2 406	1 936
Andel sjukfrånvaro längre än 60 dgr	30,71	37,78	39,01	33,08	40,3	41,63	9,19	11,47	13,6
Sjukfrånvaro per åldersintervall									
<29 år	7,19	10,99	7,82	9,11	12,02	9,06	5,14	4,57	4,98
30-49 år	8,37	8,18	7,63	10,06	9,32	8,47	4,08	4,21	4,07
50->år	9,24	9,0	8,14	9,84	9,76	9,08	4,58	4,1	3,14
Total % sjukfrånvaro	8,6	8,84	7,88	9,52	9,83	8,93	4,09	3,92	3,89

Sjukfrånvaron har minskat inom alla intervall jämfört med 2023, förutom för män upp till 29 år där den har ökat marginellt. Totalt sett har sjukfrånvaron minskat även jämfört med 2023, men långtidssjukskrivningen är något högre 2024 jämfört med 2023. Både kvinnor och män har lägre sjukfrånvaro inom alla intervall jämfört med 2023 förutom män i intervallet 91-180 där det har ökat något.

Inom alla verksamheter förekommer både korttid- och långtidssjukfrånvaro. Hofors kommun påbörjade arbetet med friskfaktorer förra året och kommer fortsätta arbeta systematiskt med friskfaktorerna. Inom alla verksamheter har det legat fokus på att sänka sjukfrånvaron, bland annat genom att tidigt ta samtal med sjukfrånvarande medarbetare.

Största orsaken till längre sjukfrånvaro är, i likhet med övriga Sverige, psykisk ohälsa. Hofors Kommun ser att sjukskrivningar och rehabiliteringsärenden beroende på stressrelaterad psykisk ohälsa och utmattningssyndrom ökar. Ökningen sker främst bland kvinnor. Frånvaro baserad på psykisk ohälsa visar sig även genom upprepade korttidssjukfrånvaro och där jobbar Hofors Kommun med tidiga insatser genom omtankessamtal om en medarbetare har tre eller fler frånvarotillfällen inom en sex månaders period.

En insats som påbörjats under 2024 är att Företagshälsan närvarar på respektive verksamhets ledningsgrupp för att diskutera och hantera specifika rehabiliteringsärenden. Insatsen börjar med en kort repetition gällande roller och ansvar för att sedan gå över till chefernas individuella rehabiliteringsärenden. Målet är att cheferna ska bli trygga i att hantera befintliga och kommande ärenden på ett bra sätt som resulterar i sänkt sjukfrånvaro. Detta genom stöd från Företagshälsovården, HR och genom att höra om varandras ärenden och tillvägagångssätt. Arbetet kommer att fortsätta under 2025.

2.9 Förväntad utveckling

Kommunsektorn och Hofors kommun står inför både utmaningar och möjligheter.

En förändrad demografisk utveckling, ekonomiska underskott som ska återställas och konkurrens om både arbetskraft och invånare ställer krav på strategiska satsningar. Under nästkommande år förväntas Hofors kommuns strategiska inriktning gå under orden *Attraktivitet*, *Anpassning* och *Effektivitet*. Genom god kvalitet i medborgarservice och gynnsamt näringslivsklimat skapas förutsättningar för att kommunen ska vara attraktiv att bo och verka i, att flytta till och att etablera sig i. Samtidigt behöver verksamheten anpassas, det gäller inte minst till förändrade behov i spåren av demografisk utveckling. Kommunens resurser är begränsade och ska hanteras varsamt, en anpassad verksamhet utifrån förändrade behov ska också vara en effektiv verksamhet som vårdar medborgarnas skattemedel.

Anpassning av kommunens verksamhet är nödvändig utifrån demografisk utveckling i kombination med ingående negativt ekonomiskt resultat som kommer att behöva återställas inom planperioden. Dessa utmaningar finns i alla kommunens verksamheter.

Förskolan och skolan i Hofors kommun står inför utmaningar när det gäller att anpassa ekonomi, lokaler och verksamheter utifrån ett minskat barnantal. Skolstrukturen inom samtliga skolformer behöver ses över och dimensioneras efter det antal barn och elever som finns idag och som är prognostiserat för framtiden. Utöver de politiska besluten som redan tagits om nedläggning av delar av en förskola, så kommer ytterligare nedläggningar av enheter att behöva utredas. Färre barn inom kommunen ställer krav på anpassning, samtidigt förändras också behoven för nuvarande barn, undervisning och verksamhet. Inom barn- och utbildningsnämndens verksamhet är behoven av underhåll och upprustning av lokaler stora. Därutöver ökar behoven av särskilt stöd för många barn och unga. Verksamheten måste alltså anpassas till färre barn och elever samtidigt som behoven kopplade till kvalitet och lärande ska bibehållas. I takt med ökad digitalisering och skärpta lagkrav ökar behoven av kompetensutveckling i samtliga av barn- och utbildningsnämndens verksamheter. Det ställer krav på att organisera verksamheten för genomförande av förändrings- och kompetensutvecklingsinsatser.

Inom socialnämndens verksamhet måste nya arbetssätt och metoder implementeras för att verksamheten ska lyckas med sitt uppdrag. Införandet av ny socialtjänstlag i riket kommer att innebära förändringar inom verksamheterna. Den nya lagen träder i kraft 1 juli 2025. Den nya lagen kommer i stora drag att innebära att insatser ska vara förebyggande och lätt tillgängliga samt i vissa fall inte längre behöva föregås av utredning. Hofors kommuns nya äldreboende beräknas vara inflyttningsklart i juni 2026, vilket är avgörande för att verksamheten ska kunna möta framtida behov. Fram tills dess behöver verksamheten förberedas med bemanning, med nya personalgrupper och med uppdelning av platser med mera. Det kommer att vara ett intensivt arbete fram till inflyttningen. Verksamheten behöver se över och implementera välfärdsteknik som ett komplement och en del av den ordinarie verksamheten. Nästa generation äldre kommer också ha andra förväntningar och önskemål om insatser vilket i sin tur skapar nya förutsättningar i utförande av insatser.

Kommunen har ett stort underhållsbehov när det gäller alla områden inom den tekniska infrastrukturen. Kommunens vägar, broar, lekplatser, badplatser, belysning, parker, offentliga grönytor, skogsområden m.m. behöver ses över och inventeras. En långsiktig drift- och underhållsplan behöver tas fram för samtliga områden innehållande en tydlig prioriteringsordning och ekonomisk plan.

Välfärden i Sverige behöver sammanfattningsvis ställa om och det gäller även Hofors kommun. I det finns både utmaningar vad gäller behov och ekonomi men också möjligheter i att lösa samma och nya uppgifter på nya sätt.

Under 2025 använder Hofors kommun en ny resursfördelningsmodell. Sveriges kommuner och regioner (SKR) erbjuder kommuner att delta i ett projekt där målet är att genomföra en budgetprocess som utgår från en resursfördelningsmodell baserad på verksamheters prislappar. Det innebär i

grunden att resursfördelningen baseras på genomsnittskostnader för olika typer av kommunal verksamhet. Det resulterar i en förväntad kostnad per verksamhetstyp där också Hofors kommuns särskilda förutsättningar har getts hänsyn. Det gäller till exempel socioekonomiska förutsättningar som är unika för Hofors kommun. Därtill görs politiska prioriteringar och respektive nämnd tilldelas en ekonomisk ram med förankring i förväntad kostnad (rikets snitt), i egna förutsättningar samt i lokal politisk vilja. Modellen ger också möjlighet för kommuner att jämföra sig med varandra och skapa tydlighet i resursförbrukningen. Kommunens verksamheter har involverats tidigt i budgetprocessen inför budgetåret 2025. Totalt har ramen för 2025 ökat med 26 mnkr jämfört med 2024. Önskemål och behov inom de olika verksamheterna uppgår dock till mer, och överstiger därmed intäktsökningen. I och med detta behöver nämnderna och styrelsen arbeta med effektiviseringar och prioriteringar under budgetarbetet för att fastställa en resursförbrukning inom tilldelad ram.

Hofors kommuns arbete med resursfördelningsmodellen kommer att löpande utvecklas under de nästkommande åren i syfte att med transparenta underlag anpassa och prioritera i verksamheten med hjälp av den ekonomiska fördelningen.

3 Finansiella rapporter

3.1 Resultaträkning

I mnkr	Not	Koncern		Kommun	
		2024	2023	2024	2023
Verksamhetens intäkter	2	311,9	325,2	142,3	142,7
Verksamhetens kostnader	3	-999,1	-963,2	-888,3	-838,2
- varav jämförelsestörande poster	1	-14,0	0,0	-14,0	0,0
Avskrivningar	4	-69,5	-51,0	-17,1	-17,4
Verksamhetens nettokostnader		-756,7	-689,0	-763,1	-712,9
Skatteintäkter	5	524,8	518,1	524,8	518,1
Generella statsbidrag och utjämning	6	183,8	177,3	183,8	177,3
Verksamhetens resultat		-48,1	6,4	-54,5	-17,5
Finansiella intäkter	7	11,4	8,7	15,9	16,5
Finansiella kostnader	8	-25,3	-8,9	-15,4	-11,0
Resultat efter finansiella poster		-62,0	6,2	-54,0	-12,0
Extraordinära poster		0,0	0,0	0,0	0,0
Resultat		-62,0	6,2	-54,0	-12,0

3.2 Balansräkning

I mnkr	Not	Koncern		Kommun	
		2024	2023	2024	2023
Tillgångar					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	9	2,5	4,0	2,5	4,0
Materiella anläggningstillgångar		882,6	766,9	259,8	168,0
-mark, byggnader, publika- och tekniska anläggningar	10	740,0	633,8	231,5	137,0
-maskiner och inventarier	11	141,8	132,3	27,5	30,2
-övriga materiella anläggningstillgångar	12	0,8	0,8	0,8	0,8
Finansiella anläggningstillgångar	13, 14	27,5	9,5	96,7	88,8
Summa anläggningstillgångar		912,6	780,4	359,0	260,8
Omsättningstillgångar					
Förråd m.m.	15	7,5	5,7	0,0	0,0
Fordringar	16	129,3	134,5	83,4	72,0
Kassa och bank	17	147,9	118,5	92,7	79,9
Summa omsättningstillgångar		284,7	258,7	176,1	151,9
Summa tillgångar		1 197,3	1 039,1	535,1	412,7
Eget kapital, avsättningar och skulder					
Eget kapital	18				
Årets resultat		-62,0	6,2	-54,0	-12,0
Resultatutjämningsreserv		0,0	0,0	0,0	0,0
Övrigt eget kapital		279,8	274,9	153,5	165,5
Summa eget kapital		217,8	281,1	99,5	153,5
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	19	97,0	76,1	96,8	75,9
Andra avsättningar	20	23,9	14,5	0,5	0,5
Summa avsättningar		120,9	90,6	97,3	76,4
Skulder					
Långfristiga skulder	21, 22	593,2	404,1	200,2	72,2
Kortfristiga skulder	23	265,4	263,3	138,1	110,6
Summa skulder		858,6	667,4	338,3	182,8
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		1 197,3	1 039,1	535,1	412,7
Panter och ansvarsförbindelser					
Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	24	135,4	131,6	135,4	131,6
Övriga ansvarsförbindelser	25	444,9	416,7	444,9	416,7

3.3 Kassaflödesanalys

I mnkr	Not	Koncern		Kommun	
		2024	2023	2024	2023
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		-62,0	6,2	-54,0	-12,0
Justering för ej likviditetspåverkande poster	26	96,5	61,0	37,5	30,8
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapitalet		34,5	67,2	-16,5	18,8
Ökning/minskning kortfristiga fordringar		5,2	-6,5	-11,4	8,4
Ökning/minskning förråd och varulager		-1,8	-2,2	0,0	0,0
Ökning/minskning kortfristiga skulder		2,1	31,3	27,4	-1,7
Kassaflöde från den löpande verksamheten		5,5	22,6	16,0	6,7
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i immateriella anläggningstillgångar		0,0	-0,2	0,0	-0,2
Försäljning av immateriella tillgångar		0,0	0,0	0,0	0,0
Investering i materiella anläggningstillgångar		-190,6	-63,3	-114,7	-15,4
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		1,2	0,1	0,4	0,1
Investering i finansiella anläggningstillgångar		-18,0	-3,7	-7,8	-0,9
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-207,4	-67,1	-122,1	-16,4
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagna lån		191,4	0,5	130,0	0,5
Amortering av låneskulder		-1,5	-24,4	-1,5	0,0
Amortering av skulder för finansiell leasing		-0,7	-1,5	-0,7	-1,5
Inbetalningar till följd av erhållna offentligainvesteringsbidrag		7,6	0,0	7,6	0,0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		196,8	-25,4	135,4	-1,0
Årets kassaflöde		29,4	-2,7	12,8	8,1
Likvida medel vid årets början		118,5	121,2	79,9	71,8
Likvida medel vid årets slut		147,9	118,5	92,7	79,9

4 Noter

Noterna beskriver kommunens redovisningsprinciper samt att de i detalj förklarar poster från de finansiella rapporterna. Redovisningsprinciperna har inte förändrats sedan den senast upprättade årsredovisningen.

Not 1 Redovisningsprinciper

Regelverk

Hofors kommun har upprättat årsredovisningen i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) samt rekommendationer från Rådet för Kommunal Redovisning (RKR).

En systemdokumentation som ska uppfylla kravet om systemdokumentation och behandlingshistorik enligt LKBR 3 kap 11§ har påbörjats. Dokumentet är ännu inte färdigställt men det finns tillgängligt för granskning. Arbetet med att färdigställa dokumentet kommer att fortgå löpande.

När det gäller komponentavskrivning följer kommunen inte de gällande rekommendationer som finns. Kommunen arbetar med att se över anläggningstillgångarna där komponenter kan behöva särskiljas. Samtliga nyinvesteringar komponentavskrivs från och med 2024.

Sammanställd redovisning

Enligt RKR R16 ska de sammanställda räkenskaperna för den kommunala koncernens räkenskaper ställas upp jämte kommunens och jämföras med föregående års siffror. Samma räkenskapsscheman som kommunen använder ska tillämpas även för koncernen. Koncernredovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden, vilket innebär att moderbolagets bokförda värden på aktier i dotterbolagen har eliminerats mot dotterbolagens egna kapital vid förvärvstillfället. Koncerninterna transaktioner såsom intäkter och kostnader, fordringar och skulder elimineras i sin helhet. I den kommunala koncernen ingår samtliga bolag och kommunalförbund där kommunen har minst 20 % inflytande i eller ett betydande inflytande. Inga förändringar har skett under året i kommunkoncernens sammansättning avseende ägarandel. Kommunkoncernens medlemmar och ägarandelar framgår av figur under avsnittet "Den kommunala koncernen" i förvaltningsberättelsen.

Kommunen gör en sammanställd redovisning en gång per år i samband med årsbokslutet.

Jämförelsestörande poster

Enligt RKR R11 är en jämförelsestörande post händelser eller transaktioner som inte är extraordinära, men som är viktiga att uppmärksamma vid jämförelser med andra perioder. När jämförelsestörande poster förekommer ska de lämnas i not i resultaträkningen.

Under 2024 inleddes byggnationen av ett nytt äldreboende, till detta arbete hör ett marksaneringsarbete som inneburit kostnader om 13,2 mnkr. Kostnaden utgör en jämförelsestörande post.

En ytterligare jämförelsestörande post om 0,8 mnkr har uppkommit i samband med bokslutet då en felaktig transaktion i balansräkningen upptäcktes och korrigerades mot resultaträkningen. Transaktionen avsåg preliminärskatt för december månad 2019 och var debiterad på ett balanskonto. Korrigering har gjorts mot samma kostnadskonto som under 2019 felaktigt krediterades.

Säsongsvariationer

Intäkter

Intäkter bokförs i enlighet med rekommendation RKR R2 vilket betyder att intäkter redovisas så fort det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna som medför transaktionen kommer att tillfalla kommunen. Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKR:s prognos (2024-12-12) i enlighet med rekommendation RKR R2.

Avskrivningar

Avskrivningar görs för den beräknande nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. Anskaffningsvärdet skrivs av månadsvis efter bedömd ekonomisk livslängd. Detta innebär lika stora avskrivningsbelopp varje år. På tillgångar i form

av mark, konst och pågående arbeten görs emellertid inga avskrivningar.

Avskrivningstider

Följande avskrivningstider tillämpas:

- Byggnader och anläggningar 10-50 år
- Idrottsanläggning, utrustning 10-20 år
- Maskiner och inventarier 3-25 år
- Immateriella anläggningstillgångar 3-5 år

För tillgångar där nyttjandeperioden styrs i avtal (t.ex. leasing) används den planerade verkliga nyttjandeperioden som avskrivningstid. Korttidsinventarier med en ekonomisk livslängd på max 3 år och inventarier av mindre värde, max ett halvt prisbasbelopp, kostnadsförs direkt.

Osäkra fordringar

Kommunen arbetar utifrån en rutin som upprättades 2020 gällande nedskrivning av osäkra kundfordringar. I samband med delårs- och årsbokslut görs en värdering av fordringarna och en eventuell nedskrivning. Bokföringsmässig nedskrivning innebär inte att kommunen avstår från att bevaka fordran.

Anläggningstillgångar

Anskaffningsvärde

Gränsdragning mellan kostnad och investering.

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till ett halvt basbelopp (2024: 28 650 kronor) och gäller som gemensam gräns för materiella och immateriella tillgångar och därmed också för finansiella leasingavtal.

Anläggningstillgångar är upptagna till anskaffningsvärde minus avskrivning och eventuell nedskrivning. Ett offentligt bidrag hänförbart till en investering intäktsförs på ett sätt som återspeglar investeringens nyttjande och förbrukning, dvs periodiseras under motsvarande nyttjandetid som den tillgång bidraget avser.

I bokslut 2024 har en omklassificering av anläggningstillgångar skett. Pågående investeringar har i tidigare års bokslut redovisats i raden övriga materiella anläggningstillgångar, medan tillgångar i form av konst har redovisats i raden maskiner och inventarier. I denna årsredovisning redovisas pågående arbeten i raden mark, byggnader, publika och tekniska anläggningar. Tillgångar i form av konst har flyttats till raden övriga materiella anläggningstillgångar. Dessa ändringar har även gjorts i jämförelseåret 2023.

Komponentavskrivning

Komponentavskrivning innebär att kommunens materiella anläggningstillgångar ska delas in i komponenter efter livslängd eftersom avskrivningarna ska spegla tillgångarnas värde.

Pensioner och avsättningar

Kostnader för pensioner består av utbetalning av tjänstepension till före detta anställda, utbetalning av individuell pensionsavgift för anställda samt avsättning till framtida pensionsutbetalningar avseende intjänade pensioner från och med 1998. Därutöver tillkommer kostnad för särskild löneskatt på samtliga pensionskostnader. Förändring av pensionsrätter intjänade till och med 1997 redovisas som ansvarsförbindelse i enligt med den så kallade blandmodellen.

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknade enligt RIPS 21. Pensionsåtaganden för anställda i de företag som ingår i kommunkoncernen redovisas enligt

Bokföringsnämndens allmänna råd.

Avsättningar är förpliktelser som görs enligt försiktighetsprincipen och behandlas i RKR R9. Hofors kommun redovisar i balansräkningen avsättningar för pensioner och framtida deponier.

Enligt LKBR 7 kap.11§ ska avsättningarna motsvara den på balansdagen bästa uppskattningen av det belopp som kommer att krävas för att reglera förpliktelsen.

Leasing- och hyresavtal

Från och med 2021 redovisar kommunen sina leasade bilar som finansiella leasing i enlighet med RKR R5, där finansiella avtal redovisas som anläggningstillgång och förpliktelse att betala leasingavgiften redovisas som skuld i balansräkningen. När det gäller hyresavtal hyr Hofors kommun ca 97% av verksamhetsfastigheter som ägs av Hoforshus-dotterbolag vilket åskådliggörs i koncernredovisningens resultat- och balansräkning samt noter i samband med årsredovisningen.

En översyn och genomgång av hyresavtalen har gjorts under åren. Resultatet av genomgången visar att samtliga avtal har en löptid på mellan 1 till 3 år, förutom ett avtal som löper på 5 år. Hofors kommun redovisar inte hyresavtalen som finansiella leasingavtal. Motivering till detta följer nedan.

- Enligt RKR ska ett leasingavtal klassificeras som finansiell leasing om det i huvudsak överför de ekonomiska riskerna och fördelarna med ägandet till kommunen. I Hofors kommuns fall löper hyresavtalen för lokaler på endast 3 år, vilket är en relativt kort tid jämfört med en fastighets livslängd, som kan vara betydligt längre (vanligen 30–50 år eller mer). Det faktum att avtalen är kortvariga innebär att de inte överför väsentliga ekonomiska risker och fördelar kopplade till ägandet av fastigheterna till kommunen.
- Hyresavtalen omfattar endast rätten att använda lokalerna under hyrestiden, och ingen äganderätt övergår till kommunen vid hyresperiodens slut. Detta är ett starkt kriterium för att klassificera avtalen som operationella. Kommunen kommer inte att äga eller ha rätt att köpa lokalerna när avtalen löper ut.
- Nuvärdet av hyresbetalningarna under de tre år som hyresavtalen löper överstiger inte det verkliga värdet av fastigheterna. Det innebär att hyresbetalningarna är rimliga för den tid som lokalerna används, och inte motsvarar någon form av finansiering eller avbetalning som skulle vara typisk för finansiell leasing.

Upplupna löner

Löner som betalas ut i januari månad men som avser december har bokats som en kostnad på december månad. Lönerna har beräknats genom ett snitt från föregående år med en uppräkningsgrad på 3,3%.

De löneslag som påverkats av detta är ersättningar för OB, timlöner, PAN, jour, fyllnadstid samt enkel respektive kvalificerad övertid.

Driftredovisning

Löner har belastats med ett personalomkostnadspålägg i form av arbetsgivaravgifter, avtalspension, samt försäkringar. Dessa kalkyleras schablonmässigt till att uppgå till 44,53 % av lönekostnaden.

Kostnader för IT debiteras internt till varje enhet utifrån antal datorer som nyttjas. Kostnader för kost respektive städ debiteras internt till varje enhet utifrån antal portioner samt storlek på lokal.

Gemensam central administration som kansli, ekonomi och personal fördelas inte ut som en kostnad på respektive nämnd, med undantag för den centrala bemanningsenheten som debiteras nämnderna.

Not 2 Verksamhetens intäkter

	Koncern		Kommun	
	2024	2023	2024	2023
Försäljningsintäkter	101,9	118,4	10,8	10,8
Taxor och avgifter	43,3	41,9	16,1	14,8
Hyror och Arrenden	61,7	56,4	12,5	11,9
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	96,0	100,0	96,0	100,0
Bidrag och gåvor från privata aktörer	0,0	0,0	0,0	0,0
Offentliga bidrag (investeringar)	0,5	0,0	0,5	0,0
EU-bidrag	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga bidrag	2,6	1,4	2,6	1,4
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	3,6	3,3	3,6	3,3
Intäkter från exploateringsverksamhet och tomträtter	0,0	0,0	0,0	0,0
Realisationsvinster på materiella och immateriella anläggningstillgångar	0,1	0,2	0,1	0,2
Övriga verksamhetsintäkter	2,2	3,6	0,1	0,3
Summa verksamhetens intäkter	311,9	325,2	142,3	142,7

Not 3 Verksamhetens kostnader

	Koncern		Kommun	
	2024	2023	2024	2023
Personalkostnader exklusive pensionskostnader	-542,8	-536,8	-506,8	-489,9
Pensionskostnader	-74,8	-64,9	-69,8	-61,9
Lämnade bidrag	-19,9	-25,5	-19,9	-25,5
Köp av huvudverksamhet	-123,6	-111,8	-123,6	-111,8
Lokal- och markhyror samt övriga fastighetskostnader	-82,0	-67,2	-82,0	-67,2
Inköp av material och varor	-26,1	-26,0	-26,1	-26,0
Inköp av tjänster	-53,9	-51,4	-53,9	-51,4
Realisationsförluster och utrangeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Bolagsskatt	0,1	-4,5	0,0	0,0
Övriga verksamhetskostnader	-76,1	-75,1	-6,2	-4,5
Summa verksamhetens kostnader	-999,1	-963,2	-888,3	-838,2

Not 4 Avskrivningar

	Koncern		Kommun	
	2024	2023	2024	2023
Avskrivningar imateriella tillgångar	-1,5	-1,6	-1,5	-1,6
Avskrivningar byggnader och anläggningar	-34,9	-34,5	-9,3	-9,2
Avskrivningar maskiner och inventarier	-13,1	-13,5	-6,3	-6,6
Nedskrivningar	-20,0	-1,4	0,0	0,0
Summa avskrivningar	-69,5	-51,0	-17,1	-17,4

Not 5 Skatteintäkter

	Koncern		Kommun	
	2024	2023	2024	2023
Preliminär kommunalskatt	525,5	508,3	525,5	508,3
Preliminär slutavräkning innevarande år	1,7	7,4	1,7	7,4
Slutavräkningsdifferens föregående år	-2,4	2,5	-2,4	2,5
Summa skatteintäkter	524,8	518,2	524,8	518,2

Not 6 Generella statsbidrag och utjämning

	Koncern		Kommun	
	2024	2023	2024	2023
Inkomstutjämning	119,8	120	119,8	120
Kostnadsutjämning	-2,2	-4,8	-2,2	-4,8
Regleringsbidrag	28,6	22,2	28,6	22,2
Kommunal fastighetsavgift	27,3	22,9	27,3	22,9
Bidrag för LSS-utjämning	8,2	9,7	8,2	9,7
Övriga bidrag i utjämningssystemet	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga generella bidrag från staten	2,1	7,3	2,1	7,3
Summa generella statsbidrag och utjämning	183,8	177,3	183,8	177,3

Not 7 Finansiella intäkter

	Koncern		Kommun	
	2024	2023	2024	2023
Utdelningar från koncernföretag	0,0	0	6,0	9,0
Utdelningar på aktier och andelar	0,2	0,0	0,2	0,0
Intäkter från finansiella anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0
Ränteintäkter	11,2	8,7	7,5	6,4
Borgensavgifter	0,0	0,0	1,1	1,1
Övriga finansiella intäkter	0,0	0,0	1,1	0,0
Summa finansiella intäkter	11,4	8,7	15,9	16,5

Not 8 Finansiella kostnader

	Koncern		Kommun	
	2024	2023	2024	2023
Räntekostnader	-17,0	-4,4	-7,1	-4,4
Finansiell kostnad, förändring av pensionsavsättningar	-7,8	-6,1	-7,8	-6,1
Kostnader från finansiella anläggningstillgångar	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
Övriga finansiella kostnader	-0,1	2,0	-0,1	-0,1
Summa finansiella kostnader	-25,3	-8,9	-15,4	-11,0
Genomsnittlig upplåningsränta efter räntesäkring				
Genomsnittlig upplåningsränta före räntesäkring				
Räntesäkringen har påverkat kostnaden med				

Not 9 Immateriella tillgångar

	Koncern		Kommun	
	2024	2023	2024	2023
Ingående anskaffningsvärde	16,6	16,3	16,6	16,3
Inköp	0,0	0,2	0,0	0,2
Försäljningar			0,0	
Utrangeringar			0,0	
Överföringar	0,0	0,1	0,0	0,1
Utgående anskaffningsvärde	16,6	16,6	16,6	16,6
Ingående ack. avskrivningar	-12,6	-11	-12,6	-11
Försäljningar				
Utrangeringar				
Överföringar				
Årets avskrivningar	-1,5	-1,6	-1,5	-1,6
Utgående ack. avskrivningar	-14,1	-12,6	-14,1	12,6
Ingående ack. nedskrivningar				
Försäljningar				
Utrangeringar				
Årets nedskrivning/återföringar				
Utgående ack. nedskrivningar				
Utgående redovisat värde	2,5	4,0	2,5	4,0
Därav finansiell leasing				
Genomsnittlig nyttjandeperiod	5 år	5 år	5 år	5 år

Not 10 Mark, byggnader och tekniska anläggningar

	Koncern		Kommun	
	2024	2023	2024	2023
Ingående anskaffningsvärde	1 495,8	1 436,8	308,1	291,7
Inköp	178,9	62,6	110,8	14,7
Försäljningar	-0,8	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	-17,8	-2,7	0,0	0,0
Överföringar	-23,2	-0,9	-6,9	1,7
Utgående anskaffningsvärde	1 632,9	1 495,8	412,0	308,1
- Varav pågående investeringar	198,4	89,9	123,1	25,5
Ingående ack. avskrivningar	-712,0	-679,4	-171,1	-162,0
Försäljningar	0,8	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	13,4	1,8	0,0	0,0
Överföringar	-103,4	0,0	0,0	0,0
Årets avskrivningar	-36,0	-34,5	-9,4	-9,1
Utgående ack. avskrivningar	-837,2	-712,1	-180,5	-171,1
Ingående ack. nedskrivningar	-149,9	-149,9	0,0	0,0

Försäljningar	3,7	0,0	0,0	0,0
Utrangeringar	110,6	0,0	0,0	0,0
Årets nedskrivning/återföringar	-20,0	0,0	0,0	0,0
Utgående ack. nedskrivningar	-55,7	-149,9	0,0	0,0
Utgående redovisat värde	740,0	633,8	231,5	137,0
Därav finansiell leasing				
Genomsnittlig nyttjandeperiod	37,7 år	37,7 år	21,3 år	21,3 år

Not 11 Maskiner och inventarier

	Koncern		Kommun	
	2024	2023	2024	2023
Ingående anskaffningsvärde	340,2	348,3	102,3	113,6
Inköp	4,8	1,4	3,9	0,7
Försäljningar	-1,0	-0,1	-1,0	-0,1
Utrangeringar	-0,6	-10,0	0,0	-10,0
Överföringar	18,2	0,6	0,0	-1,9
Utgående anskaffningsvärde	361,6	340,2	105,2	102,3
Ingående ack. Avskrivning	-207,9	-204,5	-72,1	-75,6
Försäljningar	0,6	0,1	0,6	0,1
Utrangeringar	0,6	10	0,0	10
Överföringar	0,0			
Årets avskrivningar	-13,1	-13,5	-6,2	-6,6
Utgående ack. avskrivningar	-219,8	-207,9	-77,7	-72,1
Ingående ack. nedskrivningar				
Försäljningar				
Utrangeringar				
Årets nedskrivningar/återföringar				
Utgående ack. nedskrivningar				
Utgående redovisat värde	141,8	132,3	27,5	30,2
Därav finansiell leasing	4,0	9,5	4,0	4,9
Genomsnittlig nyttjandeperiod	5,8 år	5,8 år	5,8 år	5,8 år

Not 12 Övriga materiella anläggningstillgångar

	Koncern		Kommun	
	2024	2023	2024	2023
Ingående värde	0,8	0,8	0,8	0,8
Inköp	0,0	0,0	0,0	0,0
Överföringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående redovisat värde	0,8	0,8	0,8	0,8
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod				

Not 13 Finansiella anläggningstillgångar

	Koncern		Kommun	
	2024	2023	2024	2023
Aktier och andelar kommunkoncernföretag mm				
Hofors kommunhus AB, 100%	0,0	0,0	74,8	74,8
-varav aktieägartillskott	0,0	0,0	61,9	61,9
Adven Hofors AB, 40%	0,0	0,0	1,7	1,7
Hofors vatten AB,	0,0	0,0	5,0	5,0
-varav aktieägartillskott	0,0	0,0	5,0	5,0
Summa aktier i dotterbolag	0,0	0,0	81,5	81,5
Andelar i intresseföretag och föreningar				
Hofors Folketshus	2,1	2,1	2,1	2,1
Hofors Folketshus, värdereglering	-2,1	-2,1	-2,1	-2,1
Kommunalförbundet SAM	0,4	0,4	0,4	0,4
Kommuninvest	7,1	6,2	7,1	6,2
Norrsken AB	0,1	0,1	0,1	0,1
Gästrike vatten	0,5	0,5	0,5	0,5
Övrigt				
Summa andelar i intresseföretag och föreningar	8,1	7,2	8,1	7,2
Långfristiga fordringar				
Övriga föreningar och organisationer	12,5	2,3	0,1	0,1
Summa långfristiga fordringar	12,5	2,3	0,1	0,1
Summa finansiella tillgångar	20,6	9,5	89,7	88,8

Not 14 Bidrag till infrastruktur

	Koncern		Kommun	
	2024	2023	2024	2023
Bidrag till Trafikverket för E16				
Totalt bidrag	6,9	0,0	6,9	0,0
Ackumulerad upplösning	0,0	0,0	0,0	0,0
- varav årets upplösning	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa finansiella kostnader	6,9	0,0	6,9	0,0

Not 15 Förråd, lager och exploatering

	Koncern		Kommun	
	2024	2023	2024	2023
Lager och förråd	7,5	5,7	0,0	0,0
Tomter för försäljning	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa förråd, lager och exploateringsfastigheter	7,5	5,7	0,0	0

Not 16 Fordringar

	Koncern		Kommun	
	2024	2023	2024	2023
Kundfordringar	40,4	51,0	10,1	5,8
Statsbidragsfordringar och kostnadsersättningar	21,7	16,8	21,7	16,8
Kommunalskattefordringar	6,8	21,2	6,8	21,2
Övriga kortfristiga fordringar	23,6	14,1	23,1	7,1
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	36,8	31,4	21,7	21,1
Summa kortfristiga fordringar	129,3	134,5	83,4	72,0

Not 17 Kassa och bank

	Koncern		Kommun	
	2024	2023	2024	2023
Kassa	0,0	0,0	0,0	0,0
Bank och plusgiro	147,9	118,5	92,7	79,9
Summa kassa och bank	147,9	118,5	92,7	79,9

Not 18 Eget kapital

	Koncern		Kommun	
	2024	2023	2024	2023
Ingående eget kapital	279,8	281,5	153,5	165,5
- varav justering av eget kapital	0,0	-6,6	0,0	0,0
Resultatsutjämningsreserv	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	-62,0	6,2	-54,0	-12
Summa eget kapital	217,8	281,1	99,5	153,5

Not 19 Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser

	Koncern		Kommun	
	2024	2023	2024	2023
Ingående avsättning till pensioner inkl. löneskatt	76,1	62,7	75,9	62,5
Nyintjänad pension	16,4	10,1	16,4	10,1
Årets utbetalningar	-3,2	-2,8	-3,2	-2,8
Ränte- och basbeloppsuppräknig	7,8	6,0	7,8	6,0
Ändring av försäkringstekniska grunder				
Övrig post	-0,1	0,1	-0,1	0,1
Minskning av avsättning genom tecknande av försäkring/överföring till stiftelse				
Ökning/minskning av avsättning med anledning av värdeförändring på stiftelsens tillgångar				
Förändring löneskatt				
Summa avsatt till pensioner inkl. löneskatt	97,0	76,1	96,8	75,9

Not 20 Andra avsättningar

	Koncern		Kommun	
	2024	2023	2024	2023
Avsatt för återställande av deponi	0,5	0,5	0,5	0,5
Redovisat värde vid årets början				
Nya avsättningar	23,4	14,0	0,0	0,0
lanspråktaga avsättningar				
Förändring av nuvärdet				
Summa andra avsättningar	23,9	14,5	0,5	0,5

Not 21 Långfristiga skulder

	Koncern		Kommun	
	2024	2023	2024	2023
Långfristig upplåning i banker och kreditinstitut	570,7	381,2	191,8	63,3
Långfristig leasingskuld	4,1	4,8	4,1	4,8
Förutbetalda intäkter anläggnings- / anslutningsavgifter	0,0	0,0	0,0	0,0
Förutbetalda intäkter offentliga investeringsbidrag	4,3	4,0	4,3	4,0
Övriga	14,1	14,1	0,0	0,1
Summa långfristiga skulder	593,2	404,1	200,2	72,2

Not 22 Leasing

	Koncern		Kommun	
	2024	2023	2024	2023
Finansiella leasingavtal				
Maskiner och inventarier	9,5	9,5	9,5	9,5
Totala minimileaseavgifter	9,5	9,5	9,5	9,5
Nuvärde minimileaseavgifter	4,1	4,8	4,1	4,8
Därav förfall inom 1 år	0,9	2,0	0,9	2,0
Därav förfall inom 1-5 år	3,2	2,8	3,2	2,8
Därav förfall senare än 5 år	0,0	0,0	0,0	0,0
Variabla avgifter som ingår i periodens resultat				
Ej uppsägningsbara operationella leasingavtal överstigande 1 år				
Minimileaseavgifter	2,6	1,4	0,0	0,0
Därav förfall inom 1 år	0,2	0,9	0,0	0,0
Därav förfall inom 1-5 år	0,8	0,5	0,0	0,0
Därav förfall senare än 5 år	1,6	0,0	0,0	0,0
Framtida leasingavgifter avser främst tomträttsavgifter.				
Ej uppsägningsbara operationella leasingavtal uthyrning				
Minimileaseavgifter				
Därav förfall inom 1 år				
Därav förfall inom 1-5 år				
Därav förfall senare än 5 år				

Not 23 Kortfristiga skulder

	Koncern		Kommun	
	2024	2023	2024	2023
Kortfristiga skulder till banker och kreditinstitut	66,0	98,8	0,0	0,0
Leverantörsskulder	80,3	66,1	57,3	40,8
Moms och punktskatter	0,4	0,4	0,4	0,4
Personalens skatter, avgifter och avdrag	17,0	16,9	17,0	16,9
Upplupna personalkostnader (exkl. pensioner)	41,1	33,5	37,1	33,5
Upplupna pensionskostnader	16,7	14,7	16,7	14,7
Kommunalskatteskulder	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga kortfristiga skulder	21,0	22,1	0,0	0,0
Förutbetalda generella statsbidrag	0,0	0,0	0,0	0,0
Förutbetalda riktade statsbidrag och kostnadsersättningar	0,8	0,0	0,8	0,0
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	22,1	10,8	8,8	4,3
Summa kortfristiga skulder	265,4	263,3	138,1	110,6

Not 24 Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulderna eller avsättningarna

	Koncern		Kommun	
	2024	2023	2024	2023
Ingående ansvarsförbindelse för pensioner intjänade före 1998 inkl. löneskatt	132,7	130,8	132,7	130,8
Årets utbetalningar	-9,2	-10,5	-9,2	-10,5
Ränte- och basbeloppsuppräknig	9,9	11,9	9,9	11,9
Ändringar av försäkringstekniska grunder	0,0	0,0	0,0	0,0
Övrig post	2,3	-0,6	2,3	-0,6
Minskning av ansvarsförbindelse genom tecknande av försäkring/överföring till stiftelse	0,0	0,0	0,0	0,0
Ökning/minskning av ansvarsförbindelse med anledning avvärdeförändring på stiftelsens tillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0
Förändring av löneskatt	-1,2	0,0	-1,2	0,0
Summa ansvarsförbindelse för pensioner intjänade före 1998 inkl. löneskatt	134,5	131,6	134,5	131,6
Övriga pensionsförpliktelser som inte tagits upp blandskulder/avsättningar				
Visstidspension eller liknande	0,9	0,9	0,9	0,9
Omställningsstöd för förtroendevalda				
Övriga pensionsförpliktelser				
Utgående pensionsförpliktelser som inte har tagits upp blandskulderna eller avsättningarna	0,9	0,9	0,9	0,9
Övriga upplysningar avseende pensioner				
Aktualiseringsgrad	97 %	97 %	97 %	97 %
Antal förtroendevalda med rätt till visstidspension enligt PBF	1,0	1,0	1,0	1,0
Antal förtroendevalda med rätt till omställningsstöd enligt OPF-KL	6,0	4,0	4,0	6,0
Antal anställda med rätt till visstidspension	1,0	1,0	1,0	1,0
Överskottsmedel i pensionsförsäkring (mnkr)	0,9	0,0	0,9	0,0

Not 25 Övriga ansvarsförbindelser

	Koncern		Kommun	
	2024	2023	2024	2023
Hoforshus AB	344,0	314,0	344,0	314,0
Hofors Elverk AB	5,0	5,0	5,0	5,0
Hofors Vatten AB	95,9	97,7	95,9	97,7
Summa panter och därmed jämförliga säkerheter	444,9	416,7	444,9	416,7

Not 26 Justering för ej likviditetspåverkande poster

	Koncern		Kommun	
	2024	2023	2024	2023
Avskrivningar	69,5	51	17,1	17,4
Nedskrivningar				
Utrangeringar				
Gjorda avsättningar	30,3	5,5	20,9	13,4
Återförda avsättningar				
Intäktsförda ej likvida gåvor				
Orealiserade kursförändringar				
Upplösning av bidrag till infrastruktur	-0,5		-0,5	
Övriga ej likviditetspåverkande poster	-2,8	4,5		
Summa ej likviditetspåverkande poster	96,5	61,0	37,5	30,8

Not 27 Upplysning om kostnader för räkenskapsrevision

	Koncern		Kommun	
	2024	2023	2024	2023
Kostnader för räkenskapsrevision				
Sakkunnigt biträde	0,0	0,1	0,3	0,1
Förtroendevalda revisorer	0,0	0,0	0,0	0,0
Auktoriserade revisorer (bolagsrevision)	0,4	0,4	0,0	0,0
Total kostnad för räkenskapsrevision	0,4	0,5	0,3	0,1
Kostnad för övrig revision				
Sakkunnigt biträde	0,4	0,4	0,4	0,4
Förtroendevalda revisorer	0,1	0,1	0,1	0,1
Lekmannarevision				
Total kostnad för övrig revision	0,5	0,5	0,5	0,5
Total kostnad revision	0,9	1,0	0,8	0,6

Not 28 Upplysning förfallostruktur för upplåning

Förfallostruktur, kommunen	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Lån Kommuninvest, tkr	18 300	58 500	40 000	50 000	0	0	0	25 000

Not 29 Upplysning om genomsnittlig ränta och räntebindningstid för upplåning

Kommunen	2023	2024
Genomsnittlig räntebindningstid, år	0,57	0,97
Genomsnittlig ränta, %	0,63	2,79

5 Driftredovisning

Driftredovisning per nämnd

I mnkr	Intäkter		Kostnader		Nettokostnad		Budget netto	Budget-
Styrelse/nämnd	Innev. år	Fg. år	Innev. år	Fg. år	Innev. år	Fg. år	Innev. år	avvikels e
Kommunfullmäktige	0,7	0,1	-4,7	-4,0	-4,0	-3,9	-4,0	0,0
Kommunstyrelse	51,2	57,0	-187,8	-178,4	-136,6	-121,4	-119,5	-17,1
Barn- och utbildningsnämnd	38,5	37,1	-315,4	-305,9	-276,9	-268,8	-265,3	-11,6
Socialnämnd	90,0	97,7	-413,2	-396,6	-323,2	-298,9	-288,5	-34,7
Finans	12,4	18,5	-37,1	-25,7	-24,7	-7,2	-26,0	1,3
Justeras: poster som ej är hänförliga till verksamhetens intäkter och kostnader enligt resultaträkningen	-50,5	-67,7	69,9	72,4	19,4	4,7		
Verksamhetens intäkter och kostnader enl. resultaträkningen	142,3	142,7	-888,3	-838,2	-746,0	-695,5	-703,3	-62,1

Driftredovisning per verksamhet

I mnkr	Intäkter		Kostnader		Nettokostnad		Budget netto	Budget-
Verksamhet	Innev. år	Fg. år	Innev. år	Fg. år	Innev. år	Fg. år	Innev. år	avvikels e
Politisk verksamhet	0,7	0,1	-8,6	-8,9	-7,9	-8,8	-8,3	0,4
Infrastruktur, skydd m.m.	8,0	5,6	-58,1	-51,7	-50,1	-46,1	-46,1	-4,0
Fritid och kultur	4,0	10,5	-33,2	-37,7	-29,2	-27,2	-26,4	-2,8
Pedagogisk verksamhet	38,2	36,6	-311,2	-292,9	-273,0	-256,3	-257,7	-15,3
Vård och omsorg	73,2	82,0	-392,9	-377,0	-319,7	-295,0	-283,7	-36,0
Särskilt riktade insatser	16,3	16,2	-20,2	-24,6	-3,9	-8,4	-9,1	5,2
Affärsverksamhet	0,1	10,3	-0,6	-0,9	-0,5	9,4	-0,5	0,0
Gemensamma verksamheter	52,3	49,1	-133,4	-116,9	-81,1	-67,8	-71,5	-9,6
Justeras: Poster som ej är hänförliga till Verksamhetens intäkter och Verksamhetens kostnader enligt resultaträkningen	-50,5	-67,7	69,9	72,4	19,4	4,7		
Verksamhetens intäkter och kostnader enl. resultaträkningen	142,3	142,7	-888,3	-838,2	-746,0	-695,5	-703,3	-62,1

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige redovisar vid årets slut ett överskott om 26 tkr.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen redovisar vid årets slut ett budgetunderskott om 17,1 mnkr. De stora avvikelserna finns inom områdena teknisk försörjning, kost- och städenheten, personalfunktionen samt kultur och fritid.

Avvikelse för teknisk försörjning om - 5,1 mnkr beror på höga kostnader för snöröjning och halkbekämpning. Kost- och städenheten landade i ett negativt utfall på 4,5 mnkr som en följd av höga vikariekostnader pga sjukfrånvaro och de rörliga kostnaderna inom kostenheten som inte har fördelats ut till enheterna. Personalfunktionens utfall är 3,2 mnkr sämre än budget där den största avvikelsen kommer från återkrav från Kammarkollegiet för statsbidraget för ekonomi i balans (hälsosamma scheman).

Kultur och fritid redovisade ett underskott på närmare 2,7 mnkr som härstammar från framförallt vatten/avlopp- och värmekostnader, högre hyror samt att inflationen slog hårt genom ökad prisstegring för allt som köptes in i verksamheten. Personalkostnader hade inte minskat i den takt verksamheten planerat då behoven av utförda servicearbeten blev hög under sommarhalvåret samt inlasad personal. Under året har också kostnaderna för service och reparation av simhallen och ishallens maskinutrymmen kraftigt ökat. En positiv ljusstrimma är att försäljning fortsatte att öka i verksamheten och att det blev fler bokningar vilket var bättre än budgeterat. Biblioteket har kunnat hålla budgeten i balans.

Resultatet för IT-enheten visar på en negativ avvikelse mot budget på 0,5 mnkr. På kostnadssidan har personalkostnader legat lägre än budgeterat. Kostnader som överskridit budget är administrativa tjänster, där Microsoft 365-licenserna tillkommit, övriga kostnader för system har också ökat under 2024. Ytterligare något oförutsett var att bidrag från kammarkollegiet krävdes tillbaka. Kansliet redovisar ett positivt resultat för 2024, närmare 0,5 mnkr. Överskottet beror på lägre personalkostnader än budgeterat.

Strategi och service har -1,7 mnkr avvikelse mot budget. Västra Gästriklands samhällsbyggnadsnämnds resultat är drygt -1 mnkr, där vi finner slutavräkning för nämnden på 0,5 mnkr samt avräkningen för 2023 som belastat resultatet för 2024. Under strategi och service ligger bostadsanpassningsbidrag och kostnader för färdtjänst som båda har blivit högre än budgeterat.

Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämnden redovisar ett underskott på 11,6 mnkr, där ökade kostnader för måltider, städning och löneuppräknings är bidragande faktorer.

- Förskolan har ett underskott på -1,9 mnkr, främst på grund av högre personalkostnader och ökat behov av särskilt stöd.
- Grundskolan visar ett underskott på -6,4 mnkr, där ökade personalkostnader och fler resurser för särskilt stöd är största kostnadsdrivarna.
- Gymnasieskolan har ett underskott på -2,3 mnkr, främst orsakat av ökade kostnader för köp av elevplatser.
- Vuxenutbildningen och SFI redovisar ett underskott på -1,4 mnkr, där personalkostnader och dyrare utbildningsmaterial påverkar resultatet. Den största delen av avvikelsen i personalkostnader beror på att budget för delar av tjänster funnits inom gymnasiets verksamhet medan konteringen skett på vuxenutbildningen.

Socialnämnden

Socialnämnden redovisar ett underskott på 34,7 mnkr.

Det finns flera större avvikelser som påverkar resultatet negativt.

På grund av att man inom flertalet verksamheter inte haft en bemanning som är anpassad till budget är personalkostnaderna en stor del av avvikelsen. Detta beror till stor del på grund av den höga vårdtyngd som är inom vård och omsorg, vilket har krävt mer resurser.

Det finns flera andra stora avvikelser som haft stor påverkan på det negativa resultatet:

- Inhyrd personal, det har under året varit inhyrd personal inom flertalet enheter
- Externa placeringar, höga kostnader för placeringar, inom framförallt individ- och familjeomsorgen
- Marksanering i samband med arbetet vid det nya äldreboendet

Finans

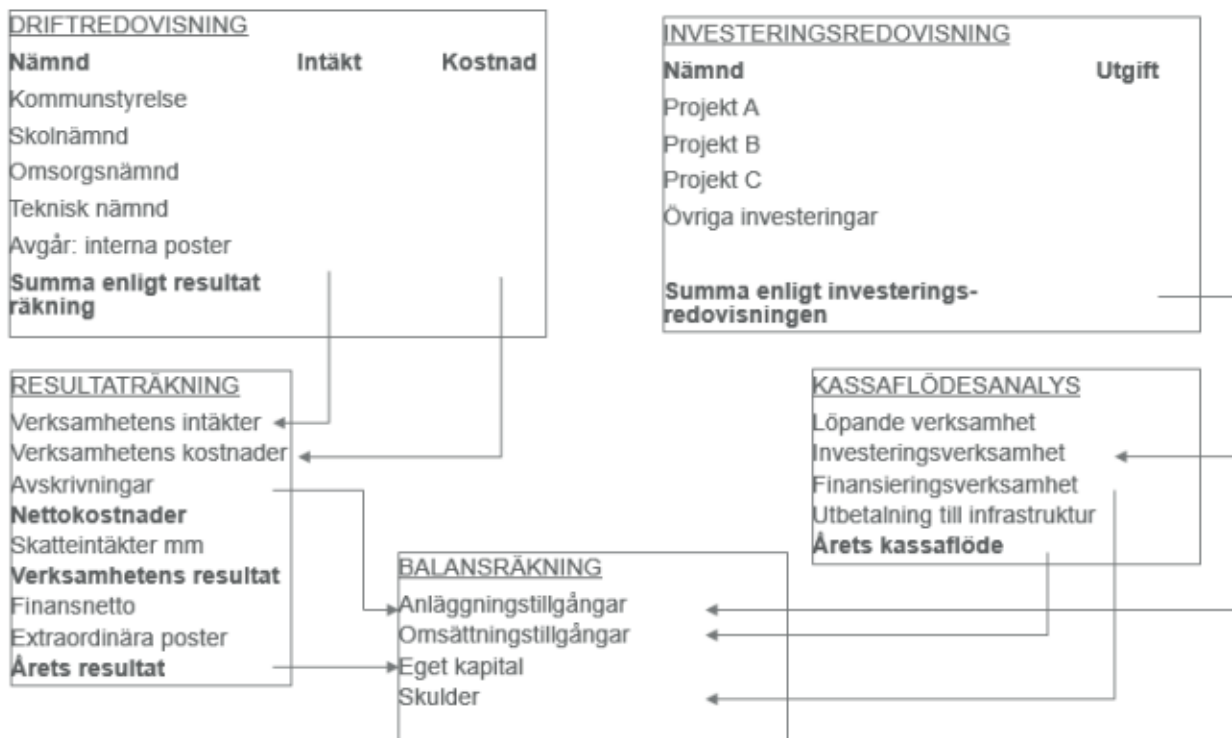
Till de gemensamma nettokostnader som hanteras inom finansförvaltningen hör särskilt pensionskostnaderna. Dessa finansieras till del av PO-påslag till övriga nämnder. Utfallet för året präglas av ökande pensionskostnader till följd av särskilt inflationsutvecklingen.

Driftredovisningens uppbyggnad och väsentliga principer

Den ekonomiska styrningen sker bland annat genom att fullmäktige i budget anvisar resurser till kommunstyrelsen och nämnderna för verksamhet och investeringar. Ekonomisk plan och budget för nästkommande år samt de två efterföljande planeringsåren beslutas av fullmäktige inför varje verksamhetsår i juni. Nämnderna och kommunstyrelsen upprättar därefter specificerade internbudgetar per ansvarsområde och verksamhet som sedan beslutas i september månad. Omdisponering av resurserna under året får ske genom nämndbeslut, så länge omdisponeringen inte påverkar kommunfullmäktiges nettoanslag.

I jämförelse med resultaträkningen som endast innehåller externa poster, innehåller driftredovisningen kommuninterna poster, såsom köp och försäljning mellan nämnder och verksamheter. Omvänt finns det poster i resultaträkningen som inte ingår i driftredovisningen. Poster som finns i resultaträkningen men inte i driftredovisningen, är skatteintäkter, finansiella intäkter och kostnader, extraordinära poster samt generella statsbidrag och utjämning med undantag för skolmiljarden samt prestationsbaserat statsbidrag som syftar till att öka sjuksköterskebemanningen.

Bilden nedan beskriver hur driftredovisningen och investeringsredovisningen hänger samman med delårsrapportens övriga delar.

6 Investeringsredovisning

Investeringsredovisning	Utgifter sedan projektens start			Varav årets investeringar		
Färdigställda projekt	Beslutad totalutgift	Ack. utfall	Avvikelse	Budget	Utfall	Avvikelse
Kommunstyrelsen	8,1	5,4	2,7	8,1	5,4	2,7
Socialnämnden	0,5	0,1	0,4	0,5	0,1	0,4
Barn- och utbildningsnämnden	1,9	1	0,9	1,9	1	0,9
Leasingbilar	0	1	-1	0	1	-1
Summa Färdigställda projekt	10,5	7,5	3,0	10,5	7,5	3,0
-varav finansiell leasing	0	1	-1	0	1	1

Årets färdigställda investeringar uppgår till 7,5 mnkr, beslutad budget för det är 10,5 vilket innebär ett överskott på 3 mnkr. Den största delen av det är asfaltering av flera vägar.

Hofors kommun redovisar leasing av bilar enligt RKR:s rekommendation R5, summan för året blev 1 mnkr.

Investeringsredovisning	Utgifter sedan projektens start			Varav årets investeringar		
Pågående projekt	Beslutad totalutgift	Ack. utfall	Avvikelse	Budget	Utfall	Avvikelse
Kommunstyrelsen	39,5	15,7	23,8	25,3	5,8	21,8
-varav Genomfart E16	15,3	11,4	3,9	1,1	2,1	-1
-varav Böle industriområde	6,9	0,7	6,2	6,9	0	6,9
-varav Broar	3	0,1	2,9	3	0	3
-varav IT infrastruktur	3,5	0,5	3	3,5	0,5	3
-varav IT-samgående	4	0	4	4	0	4
-varav Centralgatan	1,8	0	1,8	1,8	0	1,8
Socialnämnden	360	116,9	243,1	120	101,4	18,6
-varav Äldreboende Västerled	360	116,9	243,1	120	101,4	18,6
Barn- och utbildningsnämnden	0	0	0	0	0	0
Summa Pågående projekt	399,5	132,6	266,9	145,3	107,2	40,4

För 2024 har kommunen ett ackumulerat utfall för pågående projekt om totalt 132,6 mnkr. Den största investeringen är nytt äldreboende Västerled, 116,9 mnkr, som beräknas bli klart sommaren 2026. Slutbesiktning för genomfart E16 är genomförd och bedömningen är att projektet E16 kommer att vara färdigställt i början av 2025.

Hoforshus AB (koncernbolag) har under 2024 färdigställt trygghetsboende i Torsåker. Investeringen är genomförd i Hoforshus och ingår inte i kommunens redovisning. Kommunfullmäktige fattade 2022-01-25 beslut om att godkänna investeringsplan för trygghetsboendet och tillhörande finansiering genom belåning i koncernen.

Uppskjutna investeringar	Belopp
Kommunstyrelsen	23 850
-varav Böle industriområde	6 900
-varav Asfaltering	990
-varav Broar	3 000
-varav Hundrastgårdar	100
-varav Lekplatser	100
-varav Offentlig belysning	900
-varav Snöupplag	1 000
-varav Träd/Plantering	50
-varav Centralgatan	1 800
-varav Armaturbyten till LED i anläggningar	500
-varav Digitalt låssystem anläggningar	300
-varav Diverse investeringar Ridhuset	450
-varav Hoforsbacken	150
-varav Renovering ytskikt Ishallen	500
-varav Torsåker klubblokal	110
-varav IT-infrastruktur	3 000
-varav IT-samgående	4 000
Barn- och utbildningsnämnden	950
Totalt	24 800

Investeringsredovisningens uppbyggnad och väsentliga principer

Kommunfullmäktige fattar varje år beslut om en investeringsbudget för det kommande året och en plan för de två närmast påföljande åren. Efter årsbokslut ska nämnd lämna förslag till kommunstyrelsen om överföring av investeringsmedel för projekt som inte avslutats. Därefter fattar kommunfullmäktige beslut om att revidera investeringsbudgeten för innevarande år.

Med investering avses all anskaffning av fastigheter, maskiner, inventarier, utrustning etc. för varaktigt bruk eller innehav till ett värde överstigande ett halvt prisbasbelopp exklusive moms och med en ekonomisk livslängd på minst tre år, inklusive om- och tillbyggnad. Investering kan även ske i tillgångar utan fysisk form, exempelvis programvaror och licenser.

7 Ordlista

Avskrivning – Planmässig värdeminskning av anläggningstillgång p.g.a. ålder och utnyttjande

Avsättning – En ekonomisk förpliktelse där storleken eller förfallotiden inte är helt bestämd

Balansomslutning – Summa av det bokförda värdet av tillgångarna i kommunens balansräkning

Balansräkning – En sammanställning som visar tillgångar, eget kapital och skulder vid årets slut

Balanserat resultat – Resultat justerat för taxefinansierad verksamhet och extraordinära poster

Borgensåtagande – Borgensförbindelser som kommunen har tecknat för t.ex. kommunala bolag

Driftredovisning – Redovisar kostnader och intäkter under året per nämnd

Eget kapital – Kommunens förmögenhet, ingående eget kapital samt årets resultat

Finansnetto – Skillnaden mellan räntekostnader och ränteintäkter

Internränta – Kalkylmässig kostnad för det kapital som utnyttjas inom en viss verksamhet

Immateriella tillgångar – Med immateriell tillgång avses en tillgång utan fysik form, exempelvis nyttjanderätt, programvaror, licenser

Investeringsbudget – Redovisar planerade investeringsutgifter per objekt och nämnd

Kapitaltjänst – Samlad benämning för internränta och avskrivningar

Kassaflödesanalys – Visar hur kommunen finansierat sin verksamhet. Skillnaden mellan tillförda och använda medel beskriver hur kommunens likvida medel förändras

Kortfristiga skulder respektive fordringar – Skulder eller fordringar som förfaller under det närmaste året

Långfristiga skulder respektive fordringar – Skulder eller fordringar, som förfaller efter mer än ett år

Materiell anläggningstillgång – Fasta och lösa tillgångar för stadigvarande bruk som fastigheter, anläggningar, maskiner och inventarier

Likviditet – Betalningsberedskap på kort sikt

Nettokostnader – Driftskostnader efter avdrag för driftbidrag, avgifter och ersättningar. Finansieras med skatteintäkter och statsbidrag

Nettokostnadsandel – Summa verksamhetens nettokostnader i % av skatteintäkter och generella bidrag

Omsättningstillgångar – Tillgodohavande i form av tillgodohavande i kassa, bank och kortfristiga placeringar

Pensionsskuld – Avsättning för pensioner som skall motsvara nuvärdet av framtida pensionsutbetalningar till den del pensionerna är intjänade

Periodisering – Fördelning av kostnader och intäkter på de redovisningsperioder till vilka de hör

Resultaträkning – Översiktlig sammanställning av årets intäkter och kostnader och hur det påverkar eget kapital

Rörelsekapital – Skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder

Rörelsemarginal- Anger hur stor del av varje omsatt krona för en rörelse som blir kvar till att täcka räntor, skatt och ge eventuell vinst.

Rörelseresultat- Skillnaden mellan rörelsens intäkter och rörelsens kostnader, dvs. resultat före finansiella poster och skatter.

Skatteunderlag – Är totalsumman av kommunmedborgarnas beskattningsbara inkomst dividerat med 100

Soliditet – Andel eget kapital av de totala tillgångarna, d.v.s. graden av egna finansierade tillgångar

8 Bilagor

Bilaga 1. Verksamhetsberättelser nämnder